NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

IV. Legegintzaldia Iruñean, 1997ko apirilaren 14a 26 ZK.

A U R K I B I D E A

G SAILA:
Jakinarazpenak, Deialdiak eta Oharrak:
—"Unibertsitatez besteko irakaskuntza Nafarroan" izenekoari buruzko fiskalizazio txostena, Kontuen Ganbarak egina (2. or.).

G Saila:
JAKINARAZPENAK, DEIALDIAK ETA OHARRAK

"Unibertsitatez besteko irakaskuntza Nafarroan" izenekoari buruzko fiskalizazio txostena, Kontuen Ganbarak egina

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 1997ko otsailaren 3an eginiko bilkuran, Kontuen Ganbarak egindako "Unibertsitatez besteko irakaskuntza Nafarroan" izenekoari buruzko fiskalizazio txostena argitara dadila egintzea erabaki zuen.

Iruñea, 1997ko otsailaren 4a

Lehendakaria: Mª Dolores Eguren Apesteguía

"Unibertsitatez besteko irakaskuntza Nafarroan" izenekoari buruzko fiskalizacio txostena, Kontuen Ganbarak egina

AURKIBIDEA

I. Sarrera (2. or.).

II. Helburua (3. or.).

III. Norainokoa, metodologia eta mugak (3. or.).

IV. Ondorioak eta gomendioak (4. or.).

V. Hezkuntza Nafarroan (6. or.).

VI. Itunak eta dirulaguntzak (7. or.).

VII. Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak eta gutxiengo etnikoak (9. or.).

VIII. Kostuen azterketa eta itun moduluarekiko alderatzea (10. or.).

IX. 1995/1996 ikasturteko hezkuntza barrutiak. Baliabideen azterketa (12. or.).

Eraskinak

1. Ikasleen bilakaera hezkuntza ereduen arabera. (20. or.).

2. Plantilen eta ikasgelen bilakaera. (21. or.).

3. Ikasleak nola banatu diren ikastetxe publiko eta pribatuetan. Estatuko bilakaera. (23. or.).

4. Irakasleen soldata eta lanaldiak alderatzea, dauden hitzarmenen arabera. (25. or.).

5. Hezkuntza barruti bakoitzeko erakusle nagusien banakaketa (26. or.).

Hezkuntza eta Kultura Departamentuak behinbehineko txostenari aurkeztu dizkion alegazioak (39. or.).

Hezkuntza eta Kultura Departamentuak aurkeztu alegazioei Kontuen Ganbarak eman dien erantzuna. (40. or.).

I. SARRERA.

Kontuen Ganbararen 1996rako lan programan sartu zen Nafarroako unibertsitatez besteko irakaskuntzari buruzko lan hau, Nafarroako Parlamentuak ahoz egindako proposamenari jarraituz, lanaren gai zehatza eta norainokoa konkretatu ez baziren ere.

1993an, Nafarroako Kontuen Ganbarak txostena egin zuen Hezkuntza Departamentuko "Irakaskuntza maila guztietako eskolatze baldintzak hobetzea" programari buruz. Txosten hartan, Nafarroako irakaskuntzaren egoeraren azterketa orokorra egin zen, besteak beste.

Hezkuntza Departamentuko aurrekontuen egiturak ez du biderik ematen jarduera bat aztertzeko programa fiskalizatzerakoan, izan ere, eta esate baterako, irakaskuntza orokorra hiru programatan banatzen baita, eta kontuan izan behar da, gainera, jarduketen zati bat udalen gain dagoela. Beraz, ez dugu aurrekontu programa baten fiskalizazioa egin, aurreko txostenaren datuak eguneratu eta sakondu ditugu, ordea, eta gure ustez Parlamentuari erabakiak hartzea errazteko informazioa ekarriko lioketen alderdi berriak aztertu ere.

Aldi berean, Parlamentuak hala eskatuta, Hezkuntza Departamentuak Nafarroako irakaskuntzari buruzko lana egin du. Gure lana bukatzear genuela helarazi digute aipatu azterketa. Hartara, biak egin dira paraleloki.

Ondoren aurkeztuko ditugu, labur bada ere, hezkuntzari eragiten dioten legezko alderdirik behinenak.

1978ko Konstituzioak ezarri ditu irakaskuntzaren oinarrizko hatsapenak. Hona, laburbildurik:

• Guztiek dute hezkuntzarako eskubidea.

• Oinarrizko irakaskuntza doakoa eta derrigorrezkoa da.

• Botere publikoek bermatu egiten dute hezkuntzarako eskubidearen benetako erabilera irakaskuntzaren programazio orokorraren bidez.

• Ikastetxeak sortzeko askatasuna.

• Botere publikoek laguntza emango die legeak ezarritako baldintzak betetzen dituzten ikastetxeei.

Ondoren, Hezkuntza eskubidea arautzen duen Lege Organikoak (LODE) garatu ditu aurreko hatsapenak eta gainera ezarri:

• Gurasoek edo tutoreek, legezko xedapenek ezarri dutenaren arabera, eskubidea dute botere publikoek sortutako ikastetxeez bestelakoa aukeratzeko.

• Ikastetxe pribatuak sortzea administrazio-baimenaren hatsapenaren menpe dago. Aipatu ikastetxeak, itunduak edo ez itunduak izan daitezke.

• Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrerako Lege Organikoa (LOGSE) onartzearen ondorioz, ezartzeko bidean dena oraindik, hezkuntza sistema hurrengoetan banatzen da:

• Haur hezkuntza. 6 urtera arte. Bi ziklotan banatzen da.

• Lehen hezkuntza. 6 urtetik 12 urtera. (6 ikasturte)

• Bigarren hezkuntza, hurrengoetan banatzen da:

1. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza. 12 urtetik 16ra. (4 ikasturte).

2. Batxilergoa. 16 urtetik 18ra (2 ikasturte)

3. Erdi-mailako lanbide-heziketa. Hainbat prestakuntza ziklo hartzen du, modulukako antolamenduarekin, iraupena finkoa ez delarik.

• Goi-mailako lanbide-heziketa.

• Unibertsitateko hezkuntza.

Aipatu legeak arte-irakaskuntzak ere arautzen ditu (musika, dantza, arte dramatikoa, arte plastikoak eta diseinua), hizkuntzak, orobat.

Lehen hezkuntzak eta derrigorrezko bigarren hezkuntzak osatzen dute oinarrizko irakaskuntza. Derrigorrezkoa eta doakoa izanen da eta 10 eskola-urte hartuko ditu, 6 urtetik 16ra.

Izaera orokorreko eskubideon edukia kokatu eta zehazteko xedapenak ere badira, jakina.

II. HELBURUA.

Aurreko atalean iruzkindutakoaren ondorioz, Kontuen Ganbara honek egin duen lanaren ardatz izan dira aurreko txosteneko datu eta berriak eguneratu eta osatzea, hezkuntza maila edo eredu ezberdinetako gastuei, hezkuntza eredu ezberdinetako ikasle kopuruaren bilakaerari, hezkuntzarako itun eta dirulanguntzen bilakaerari eta haren banakaketa edo kontzeptu-zatiketari buruzkoan; irakaskuntzan ari diren langileak hartzen dituzten hitzarmen kolektiboen baldintzak alderatzea, irakaskuntzaren kostuei eta hezkuntza-itunetako moduluekin duten zerikusiari hurbiltzea, eta hainbat koadro erakustea, azterketa egin eta ondorioak ateratzeko, Foru Komunitateak eskola adinako gazteen hezkuntzaratzea errazteko dituen baliabide dozenteen banaketari buruz.

Hezkuntzarekin zerikusia duten gaietan ohikoa da datuak edo informazioa alde ideologikoekin nahastea. Hori horrela, Kontuen Ganbara honek egokitzat jo du azterlanean zehar atera den zenbait kontzeptu iruzkintzea, alde teknikotik ekin behar izan diegulako, gauzak argitu eta Parlamentuari informazioa eman ahal izateko, gaion inguruan sortzen den eztabaida erraztu eta erabaki egokiak hartzeko moduan.

Aurreko helburuekin bat, uste dugu ateratako hainbat ondorio jarduketa-aukeratzat hartu behar dela eta, onartu edo erabakia hartu baino lehen, balorazio osatuagoa eta alderdi pedagogikoen ponderazio handiagoa eskatzen dutela.

III. NORAINOKOA, METODOLOGIA ETA MUGAK.

Lanari ekiteko, Nafarroako Gobernuko Hezkuntza Departamentuari eskatu dizkiogu ikastetxeen datuak, hurrengoak jakiteko: ikasleak, ikasgelak, hezkuntza ereduak eta azterlanaren xedeen arabera beharrezko iritzitako beste oro.

Horretaz gain, Nafarroako Kontuak ere aztertu dira, itunpeko ikastetxeei emandako dirulaguntzen kopuruen bilakaera egiaztatzeko.

Era berean, sektorean ezartzen diren hitzarmen kolektiboen azterketa ere egin dugu, irakasleen lan eta soldata baldintzak baloratzeko.

Irakaskuntzaren kostuekiko datu eta azterlanik ezean eta arlo horretan informazio erabilgarria emateko asmoz, kostuen azterketa egin da irakaskuntza-mailaka itunpeko bi ikastetxetan, horietako bat udal jabetzapekoa zelarik.

Ikastetxeok aukeratzeko arrazoia izan da haien kontabilitate egoera-orriak eta beharrezko informazioa eskuratzeko eskaini ziguten erraztasuna, ezinezko izan baitzitzaigun hezkuntza alorreko lagin errepresentatiboa osatzeko moduko ikastetxe kopurua aztertu.

Foru Komunitatea 18 barrutitan banatua dago hezkuntza aferetarako eta denak aztertu dira.

Oro har, gure azterlanak 1995/96 ikasturtea hartzen du. Lanaren zati batzuetan, ostera, beste ekitaldi batzuei buruzko zehaztasunak ere sartu dira, azterketa zabaldu edo informazioa osatzeko asmoz.

Kontuen Ganbara beste azterlan batekin ari da, alegia, laister argitaratuko den Hezkuntza Departamentuko langile-kudeaketari buruzkoa. Hori dela eta, azterlan honetan ez dugu arlo hori ukitu.

Kontuen Ganbarak bere azterlanetan erabili ohi duen metodologiatik abiatuta, alegia, Espainiako Estatuko Kanpo Kontrolerako Organo Publikoen Koordinazio Batzordeak prestatu dituen Sektore Publikoko Kontu Ikuskatzailetza Arauetatik, txostenaren zati bakoitzean edukiari eta gorabeherei ustez gehien egokitzen zaien metodologia erabili da.

Txosten honetarako mugen iturburuak ditugu:

• Neurtzeko gai diren helburu zehatzik eza. Orobat, irakaskuntzaren alde kualitatiboak eta kalitatearen balorazio orokorra balioesteko erakuslerik eza.

• Irakaskuntzaren kostuei buruzko azterlanik eza.

• Pedagogi gaietako aditurik ezean, ezin izan dugu alderdi tekniko jakin batzuei buruzko iritzirik eman.

Zelaiko lana uztaila eta urria bitartean egin da, datuak biltzeko lan batzuk lehenagotik hasita bazeuden ere.

Eskerrak ematen dizkiegu Hezkuntza Departamentuko langileei eta, bereziki, itunpeko zentroetakoei, txosten hau egiteko eman duten lankidetzagatik.

IV. ONDORIO ETA GOMENDIOAK.

Gure azterlanetik eratorritako ondorio eta gomendioak aurkeztu baino lehen, egoki deritzogu iruzkin orokorrak egiteari, gure aburuz komenigarri baita gogoan izatea hezkuntza gaiei ekiteko.

Hezkuntza alorrean atezua izatea berez datorren gauza da, etangabeko bilakaera behar baitu, gizarte beharrizan berri eta aldakorrei egokitzeko.

Gazteen prestakuntza hainbat jarduketaren bitartez gauzatzen da, eskola, garrantzi handikoa izanik, bakarra ez delarik. Horri gagozkiolarik, on da gizarte guztiak kontua ateratzea irakaskuntza sistemak noraino heldu behar duen eta heldu daitekeen prestakuntza arloan eta gizarte-desberdintasunak orekatzeko zereginean, eta beste erakunde batzuei zer arlo dagokien (familia, erlijio erakundeak, zibilak, kiroletakoak... eta abar).

Gure sistema juridikoak herritarrei ezagutzen dizkien hatsapenak (doakotasuna, ikastetxea aukeratzea) mugatu egiten dira praktikan aurrekontu-erabilgarritasunagatik edo hainbat herritan hezkuntza-aukera bakarra izateagatik, esate baterako.

IV.1. ONDORIOAK.

1go. Hona Nafarroako hezkuntzaren zehaztasunak:

• Beste elkarte batzuk baino aurrekontu-ahalegin handiagoa, ikasleko gastu handiagoa dakarrena.

• Geografia eta populazioaren berezitasunak direla eta, beste alde batzuetan baino kostu handiagoa.

• Eskolatze osoa hiru urtetik gora.

• Ikastetxe pribatu guztien jarduera itundua.

• Foru Komunitateko elebitasunaren ondorioz eredu zenbait direnez, korapilotsuagoa da.

Laburbilduz, atera daitekeen ondorioa da Nafarroako hezkuntzaren egoera, oro har, ona dela, hezkuntzaren gutxienekoak beteta daudelako. Beraz, hezkuntza sistemaren kudeaketaren hobekuntzari egin behar zaio arreta, baliabide ekonomikoak eta, hala balitz, hezkuntza kalitatea hobeto erabili ahal izateko.

2gn. Ikasketa sistema aldatzearen ondorioz Nafarroan sortu den eskola-mapa berria alde batera utzita, baliabideak eraginkortasunez erabiltzeak sektorea berrantolatzea eskatzen du. Berrantolaketa egiteko arrazoiak:

• Jaiotza-tasak behera egitea eta Iruñerriko populazioaren hazkundea, Nafarroako beste eskualde batzuen kaltetan.

• Ikastetxe batzuen neurria.

• Eskaria baino eskaintza handiagoa duten tokiak izatea.

• Gai berriak sartzea ikasketa planetan.

Hezkuntza sistemak azken urteotan Nafarroan izan duen garapena eta itunpeko irakaskuntzaren pisua kontutan, Iruñerrian batez ere, beharrezko dirudi alorraren plangintza egitea bi sare direla gogoan harturik: publikoa eta itunpeko pribatua. Azken horren ikastetxeetako jabeak dira erlijio-elkarteak; gurasoak, kooperatiba hartzen dutelarik forma juridikotzat (ikastolak); eta beste elkartze formulak, beste batzuetan.

Jarduketa hori, alorraren birmoldaketa azken finean, eskaintza eskaria baino handiagoa baita, orokorrean, leundu egiten da derriogorrezko eskolatze aldiaren luzatzea eta ikasle/ikasgela ratioa jaistearen ondorioz. Horri ekin baino lehen, beharrezkotzat jotzen ditugu ikasle kopurua eskariari egokitzeko aukera aztertzea eta, horretarako, gai berriak emateko irakasleen birtziklaia; aurreko erretiroak sustatzeko aukera eta kostua aztertzea, irakasleen adin-piramidearen arabera; eta irakasleak administrazioaren beste arlo batzuetan sartzeko aukera aztertzea.

3gn. Baliabideak modu eraginkorrean erabiltzeak behar luke ezarritako ideiak apurtzea eta sare publikoa eta pribatua elkarrekin osatu eta koordinatu daitezkeela onartzea, ikasle gutxiago duten barrutietan, batez ere. Ildo horretatik, egoki da gogoratzea ikastetxe publiko eta itunpeko baten arteko alde teorikoak txikiak direla, LODEko IV. kapitulutik, itunpeko ikastetxeak arautzen dituenetik, ateratzen denez. Jarduketa horri ekin baino lehen, partaide guztiek jokatzeko arauak definitu eta onartu behar dituzte.

4gn. LODEko 49. artikuluak dakar Administrazioak itunpeko ikastetxeak finantzatzeko modua. Horren ondotik, azaroaren 20ko 9/1995 Lege Organikoak, ikastetxeetako parte hartze, ebaluazio eta gobernuari buruzkoak, arestian aipatu artikulua aldatu eta hauxe ezarri du:

"eskola unitateko modulu ekonomikoaren zenbatekoa Estatuko Aurrekontu Nagusietan, edo, hala balitz, autonomi elkartekoenetan finkatuko da, urtero. Autonomi elkartekoek ezarritakoak ezin izango du Estatuko Aurrekontuetakoa baino txikiagoa izan.

Aipatu moduluaren zenbatekoak bermatu egingo du irakaskuntza doan izatea eta hurrengoak bereiztuko dira:

a) Irakasleen lansariei dagozkien kopuruak, ikastetxeetako titularrei dagozkien Gizarte Segurantzako kotizazioak, kuota patronalari buruzkoak.

b) Bestelako gastuendako kopuruak, horien baitan: administrazio eta zerbitzuetako langileei dagozkienak, mantenimendu eta iraunarazpenerako ohikoak eta inbertsio erréalak ordezkatzekoak. Amortizazioak eta norbere kapitalaren korrituak inolaz ere ez dira kontabilizatuko. Aipatu kopuruak finkatzeko, ikastetxe publikoei ezarritako irizpideen antzekoak erabiliko dira.

Itun-araubidea garatzeko erreglamentazioak aintzat hartuko ditu irakaskuntza-kooperatiben berezitasunak, haren ekonomi eta giza baliabideen kudeaketa errazteko asmoz."

Kontuan hartzen bada noiz onartu den, aipatu lege hori ez da ezarri oraindik. Hala ere, komeniko litzateke aztertzea Foru Komunitateak duen aritzeko esparrua sistema hori aldatu edo osatzeko, helburu jakin batzuk betetzen dituzten ikastetxeei lehentasuna emateko, alegia, zer populazio-sektoreri egiten dioten arreta, kalitate maila edo ikastetxearen berezko baldintzak kontuan hartu ahal izatea.

Egun, Nafarroak hezkuntza maila desberdinetarako ezarri dituen moduluen zenbatekoa Ministerioaren menpe dagoen lurraldekoa baino handiagoa da. Hala ere, bi ikastetxetan egin den azterketatik atera dugunez (ikus VIII. atala), kontuan hartu kopurua dela eta lagina ez dela errepresentatiboa, beharrezko da moduluen zenbatekoa benetako kostuen finantzaketari nola egokitzen zaion sakonago aztertzea.

5gn. Egun dagoen eskaintza gehiegizkoak, jaiotza tasa jaisteak eta ikastetxea aukeratzeko eskubideak ekar lezake sare ezberdinetako ikastetxeak ez ezik, sare berekoak ere elkarrekiko lehian aritzea. Horri gagozkiolarik, gehiegizko eskaria gerta daiteke kalitezkotzat jotzen diren zentroetan, gainerakoen kaltetan. Horregatik, beharrezko litzateke ikastetxeen kalitate-erakusleak jartzea, kalitatea neurtzea ahalik eta gehien objektibatzeko eta, era berean, ikastetxeen arteko alderik ez izateko eragingarri gisa erabiltzeko. Are gehiago, finantzaketaren zati bat kalitate indize batzuk betetzearen menpe jar daiteke.

6gn. Ikastetxe batzuen neurria ikusita, beharrezko da azterketak izatea eskola unitarioetan ematen den irakaskuntza baloratu eta horrelako zentroei eusteko gutxieneko baldintzak ezarri ahal izateko.

7gn. Iruñerrian, itunpeko irakaskuntzan publikoan baino ikasle gehiago izateko arrazoiak aztertzea komeni da (horien artean aipa daitezke arrazoi historikoak, irakaskuntza publikoak duen irudi ezberdina, gizarte-beharrizanei egokitzea, jantokiak izatea, konparazione, ikastetxeetan ematen diren zikloak,

eta abar). Gogoan har bedi ikasgelako irakasle eta ikasle ratioak sare publikoaren aldekoak direla eta ez dagoela alderik baliabide materialetan.

IV.2. GOMENDIOAK.

• Hurrengo hamabost urtetan hezkuntza-eskariak barrutietan zer eragin izango duen aztertzeko lanak hastea. Epe horretan 20.000 ikasle gutxiago izango baita, gutxi gorabehera, egungo guztizkoaren ehuneko 22.

• Funtsean jaiotza-tasa jaistea dela eta, sobran egon daitezkeen irakasleak birtziklatzeko, lehenago erretiratzea sustatzeko edota administrazioko beste lan batzuetan sartzeko epe erdirako aukerak eta kostuak aztertu.

• Irakaskuntza publiko eta pribatuaren kostuen azterketa sakondu, erabakiak datu errealetan oinarrituta hartu ahal izateko.

• Ikastetxeen irakaskuntza kalitatea neurtzeko sistema eskueran izateko lanetan aurrera egitea.

• Ikastetxe publikoek, pribatuak bezala, irakaskuntza ziklo guztiak (3 urtetik 18ra) eraikuntza berean emateko aukera eta egokitasuna aztertzea.

• Irakaskuntzaren doakotasuna noraino heltzen den zehaztea, eta beraz, moduluen kopurua eta banaketa sistema ezartzea.

• Irakaskuntza publikoaren eta itunpekoaren ratioen arteko aldeen zergatia aztertzea, eta ondorioz, bi sareetan hartu beharreko neurriak aztertu.

V. HEZKUNTZA NAFARROAN.

Hezkuntzaren gaineko alde zehatzei buruz hitz egiten hasi aurretik, interesgarri deritzogu hauxe azpimarratzeari: zabalerak, geografi eta eguraldi baldintzek eta populazio sakabanatuak, Komunitateko iparraldean, batez ere, derrigorrezko zerbitzuak ematerakoan duten eragina. Hezkuntza zerbitzuari bagagozkio, eragina ikasle gutxi duten eskola txiki asko izatean nabaritzen da.

Hona Foru Komunitateko hezkuntzaren zehaztasunik behinenak:

• Ia-ia ikastetxe pribatu guztiak itundurik daude edo/eta diruz lagunduak:

• Sare publikoa eta itunpekoa kontuan hartuz gero, legez derrigorrez eskolatu behar diren ikasleez gain, haur hezkuntzako bigarren ziklokoak ere eskolaturik daude (3 urtetik 6ra).

• Gaztelaniaren eta euskararen ofizialkidetasunak, Nafarroa hiru hizkuntz eremutan banatua egotearekin bat, euskarari buruzko legeak dioenaren arabera, berezitasunak ekarri dizkio hezkuntza sistemari. Horien artean azpimarratuko dugu hainbat eredu direla:

A eredua: Irakaskuntza gazteleraz. Euskara ikasgai.

B eredua: Ikasgai batzuk gazteleraz eta beste batzuk euskaraz.

D eredua: Irakaskuntza euskaraz.

G eredua: Irakaskuntza gazteleraz.

Azken urteotan euskarazko irakaskuntzak edo euskara irakasten duenak gehikuntza izan dute, D eta A ereduetan, batez ere.

Hartara, euskarazko ereduetan ikasten ari ziren ikasleek 1991/92 ikasturtean 19.550 baziren, 22.822 izan dira 1995/96 ikasturtean, hau da 3.272 gehiago, ikasle guztien multzoan 10.983 ikasle gutxiago dagoen bitartean. Ehunekoak kontuan hartuz gero, 1991/92 ikasturtean ehuneko 19 baziren, ehuneko 25 izan dira 1995/96 ikasturtean. Era berean, azpimarratzekoa da B ereduaren garrantzia hutsaren hurrengoa dela, 200 ikasle inguru baino ez dira. (1. eraskinean ikus daiteke datuon azalpena).

• Irakaskuntza eskaria jaitsiz doa, etengabe, jaoitze tasaren beherakada dela eta. 1985/86 ikasturtean, unibertsitatez besteko irakaskuntzetan 115.000 ikasle zegoen bitartean, 1995/96 ikasturtean 90.000 ziren: ehuneko 22ko beherakada. Ikasle kopurua gutxiagotzeak jarraitu egingo du oraindik hurrengo urteetan, azken urteotan izandako jaoitza-indizea dela eta.

Azken sei urteotan izandako jaoitzetatiak abiatuz, kontsideratzen badugu portzentaiak bere horretan iraungo duela, 70.000 ikasle izango dira 2008. urtean, hau da, 1995/96 ikasturtean baino ehuneko 22 gutxiago. Ikasle kopurua horrenbeste jaisteak eragin handia izango du ikasgela kopuruan eta irakasleengan, berez dator hori.

Berariaz aipatu ez bada ere, horrek esan nahi du birmoldaketa behar duen alorraren aurrean garela.

• Hona azken ikasturteetan izan den ikasgela eta irakasleen bilakaera, Nafarroako Gobernuak eskuratutako datuen arabera:

	Publikoa		Pribatua	
Ikasturtea	Ikasgelak	Irakasleak	Ikasgelak	Irakasleak
91-92	2.782	4.815	1.474	2.188
95-96	2.578	5.159	1.339	2.161

Kopuruok beste koadroetakoak baino handiagoak dira beste koadro batzuetan aintzat hartu ez diren irakasleak sartzen direlako, dantzakoak, arte eta lanbidetakoak... konparazione.

Bigarren eraskinean ikus daitezke datuok banakatuago.

• Hezkuntza sistema berriaren ikaskuntzak ari dira ezartzen egun eta aurreko egoerarekiko aldaketak ari dira gertatzen.

• Estatuko Eskola Kontseiluak 1993/94 ikasturteari buruz emandako datuen arabera, haur hezkuntza eta UBI bitartean izena emanda zeuden zortzi milioi ikasletik, ehuneko 68 ikastetxe publikoetan zegoen eta ehuneko 32 pribatuetan.

Ondoren aipatzen diren autonomi elkarteetan, irakaskuntza pribatuaren parte hartzea batez bestekoa baino dexente handiagoa da. (3. eraskinean ikus daiteke datuon banakaketa, irakaskuntza motaren arabera).

	Publikoa	Pribatua
Katalunia	57	43
Nafarroa	59	41
Euskal Autonomi Elkartea	50	50

• Aintzinean, ikastetxe publikoek lehen edo bigarren hezkuntzan aritu dira eta horregatik bizi izan dira elkarrekin ikastetxe publikoak (OHOkoak) eta bigarren hezkuntzakoak (institutuak edo lanbide heziketakoak); azken urteotan, ikastetxe publikoak barrutika antolatzen dira. Horrek esan nahi du maila bateko ikasleak, ikastetxean ikasketak amaitzean, besterik gabe onartzen dituztela barruti bereko maila handiagoko ikastetxean, ikasle berriak hartzeko prozedurarik gabe. Pribatuan, ordea, ohikoa izan da eraikuntza berean ematea lehen eta bigarren hezkuntza, 3 eta 18 urte bitarteko ikasleekin.

Ondorioz, ikastetxeen banaketa oso ezberdina gertatzen da neurriaren eta jabearen arabera. 1995/96 ikasturtearen datuen arabera:

Ikasle kopurua	Publikoak	Ehunekoa	Pribatuak*	Ehunekoa
100dik behera	101	46	19	24
101-250	43	20	16	20
251-500	47	21	20	26
501-1.000	20	9	13	17
1.000tik gora	8	4	10	13
Guztira	219	100	78	100

* Jabe bera duten ikastetxetako ikasleak batu dira

1.000 ikasletik gorako ikastetxe publiko batek ere ez du lehen hezkuntza ematen.

Ehundik behera ikasle dituzten ikastetxe publikoetatik 45ek ez du 25 ikasle baino gehiago. 45 horietatik, hogeitan 10 ikasle baino gutxiago dago.

1.000 ikasletik gorako 10 ikastetxe pribatuetatik bitan bakarrik ez dute lehen hezkuntzarik ematen.

25na ikasle baino gehiago ez dituzten 4 ikastetxe pribatuetatik, 3 eskualde ez euskalduneko ikastolak dira eta berezitasunak dituzte.

• Egun “Ongizatearen estatua”ri buruz ko eztabaida puri-purian dago, mendebaldeko ekonomiek harrapatu duten defizit handiak direla eta. Derragun estatuak zerbitzuak ematerakoan bete behar duen papera eta nola eman behar dituen ere auzian direla eta horrek eragin berezia duela hezkuntzaren alorrean.

• Irakaskuntzaren bilakaera ikusten badugu eta giza eta gauza baliabideen gaurko egoera aztertu, esan dezakegu hezkuntza-gutxienekoak beteta daudela, eta, beraz, egungo arazoak, kudeaketa, baliabideak hobeto erabiltzea, kalitatea hobetzea eta abarri buruzkoak direla.

VI. ITUNAK ETA DIRULAGUNTZAK.

Ondoren, labur azalduko dugu dirulaguntzek Nafarroako azken aurrekontuetan izan dituzten kopuruak. Hemendik aurrera, itunak aipatzen ditugunean itunak berak eta dirulaguntzak hartuko ditugu kontuan.

Horra irakaskuntza pribatuko unitateen bilakaera:

Unitateak

Ikasturtea	Haur	Lehen	DBH	BBB/UBI	L.H. I	L.H. II.	Berezia	Bestelak.	Laguntza**
90-91	271	881		160	69	42	19		
91-92	276	870		167	68	50	21	71	Irak.+25 Int. U
92-93	274	865		168	68	54	22	73	+25
93-94	275	839		165	68	63	19	94	+23
94-95	273	809		166	67	63	18	120	+23
95-96	266	566	165*	163	66	64	19	166,5	+23

* O.H.O.ko 7. eta 8. mailako 9 ikasgela gehiago dago.

** Laguntzeko irakasleak eta integrazio ikasgelak sartu dira.

1995/96 ikasturteko 166,5 irakasleak honela banatzen dira:

107	Laguntzeko irakasleak (krisialdian diren zentroak) +zuzendaritza
5	Orientatzaileak
7,5	Euskara irakasleak
2	Logopedak
4	Jagoleak
15	Premia bereziak dituzten ikasleei laguntzeko irakasleak
6	Sindikatu-liberatuak
20	1996ko irailean berriro sartuko diren irakas leen ordezkoak

Laguntzeko irakasleei buruz esan behar da ez dagoela ikastetxeen arteko banaketa arautzen duen zerik, aitzitik, negoziatu egiten da "krisian dauden ikastetxe"etako soberakin guztiak lanean jartzeko eta Departamentuak egiten du banaketa.

Unitate horiei dirulaguntza emateko erabili diren baliabideak:

	Urtea			
Irakaskuntza mota	1992	1993	1994	1995
Haur hezkuntzako 2. zikloa	974.864.344	1.054.454.955	1.119.226.908	1.154.586.492
O.H.O eta lehen H.	4.951.196.907	4.927.733.147	4.436.208.887	4.548.125.124
B.B.B.	1.072.896.201	1.084.026.840	1.165.561.096	1.214.839.690
U.B.I.	20.990.520			
L.H. I	255.633.107	387.133.097	597.178.656	577.949.997
L.H. II	205.092.129	269.660.610	456.614.062	475.538.261
Hezkuntza berezia	87.605.628	133.169.847	189.060.975	191.690.388
Guztira	7.568.278.836	7.856.178.496	7.963.850.584	8.162.729.952

Ikastetxe batzuetarako izendun dirulaguntzak ere badira

1995eko gastuak 1994/95 ikasturteko ikasleekin alderatuz gero (gogoan izan ikasturte bateko bi aurrekontu-ekitaldi hartzen dituela), ateratzen da:

Dirulaguntzak, guztira	8.162.792.952
Ikasleak, guztira (U.B.I.koak barne)	37.945
Ikasleko batez besteko teorikoa	215.121
Ikasgelako batez besteko teorikoa (25 ikasle)	5.378.025
Ikasgelako batez besteko teorikoa (30kasle)	6.453.630

Horra ikasgelako benetako moduluak hainbat urtetan:

	Urtea					
Irakaskuntza mota	1992	1993	1994	1995	1996	Urteko aldaketaren %
Haur hezkuntzako 2. zikloa	3.531.693	3.814.228	4.119.366	4.263.544	4.465.455	6,04
O.H.O eta lehen hezkuntza	4.480.955	4.724.089	4.836.212	5.044.329	5.297.574	4,27
B.B.B. eta U.B.I.	6.906.996	7.269.369	7.490.478	7.515.693	7.935.361	3,53
L.H. I	7.931.754	8.348.820	8.613.828	8.856.068	9.252.448	3,93
L.H. II	7.824.308	8.237.483	8.498.115	8.533.990	8.926.498	3,35
DBH. Lehen zikloa			5.564.464	6.267.781	6.561.655	8,59
DBH. Bigarren zikloa					8.070.200	
Hezkuntza berezia						
O.H.O						
Psikikoak	5.589.478	6.302.955	7.440.288	7.860.221	8.288.235	10,35
Fisikoak	8.643.094					
Nahaste handiak	6.761.848	6.696.408	6.926.679	7.255.124	7.643.527	3,11
L.H.						
Psik. eta nahaste handiak	9.379.304	12.066.571	13.464.122	13.565.690	14.293.010	11,11
Fisikoak	10.415.348					

Moduluon kopuruen banakaketak aldaketa oso txikiak izan ditu urteotan, irakaskuntza-mailen arabera, bain orokorrean esan daiteke haren banaketa portzentuala hurrengoa dela:

Langile gastuak eta gizarte-zamak	72
Bestelako gastuak	16
Gastu aldakorrak	12
Guztira	

Moduluen benetako jardunari buruz, aurreko txostenean esandakoa gogoratu, alegia, OHOn aldea dagoela ikasgelako benetako kobraketaren eta modulu teorikoaren artean, ordaintze-kontzeptu aldagarrien ondorioz.

Irakaskuntzaren doakotasunarentzako modulua nahikoa ote den, ikus VIII. atala.

Hezkuntza Ministerioak ezarri zituen moduluen zenbatekoa eta Nafarroak “ondorengotzan” hartu zuen transferentziak jaso zituenean. DBH ezarriko zela eta azterlanak egin dira eguneratzeko, hezkuntza horrek ekarri dituen beharrizanen arabera. Ikastetxeen kostuei buruzko azterlan zehatzen berririk ez dugu.

VII. HEZKUNTZA PREMIA BEREZIAK DITUZTEN IKASLEAK ETA GUTXIENGO ETNIKOAK.

Atal honetan aurkeztuko ditugu hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleen eta gutxiengo etnikoetakoen eskolatze datuak.

Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak honela eskolatu dira:

Ikastetxeak	Haurrak	Lehen h.	Guztira	Ehunekoa	Bat. Best.	Guztira	Ehunekoa
Publikoak	157	276	433	75	221	654	79
Pribatuak	37	104	141	25	30	171	21
Guztira	184	380	574	100	251	825	100

Kopuruaren aldetik garrantzirik handiena duen herria hartzen badugu, Iruñea alegia, horra datuak:

Ikastetxeak	Haurrak	Lehen h.	Guztira	Ehunekoa	Bat. Best.	Guztira	Ehunekoa
Publikoak	84	132	216	67	63	279	67
Pribatuak	30	77	107	33	29	136	33
Guztira	114	209	323	100	92	415	100

Horretaz gain, 265 ikasle eskolatu dira ikastetxe berezietan. Horra banaketa:

Zentro publikoetan	72
Zentro pribatuetan	161
Burlatako Andra Mari zentroan	32

Laburbilduz:

• 265 ikaslek hezkuntza berezia jasotzen du ikastetxe berezietan.

• Premia bereziak izanik gainerako ikasleekin batera ari direnak 825 dira. 89.703 ikasleak kontuan hartuz gero, ehuneko 0,9 dira.

• Horietatik ehuneko 79 ikastetxe publikoetan eskolatu dira eta ehuneko 21 pribatuetan. Iruñea aipatzen baldin badugu, ehuneko 67 publikoetan eta ehuneko 33 pribatuetan.

Gutxiengo etnikoez denaz bezainbatean, horra:

Ikastetxeak	Haurrak	Lehen h.	Guztira	Ehunekoa	Bat. Best.	Guztira	Ehunekoa
Publikoak	239	620	859	83	85	944	84
Pribatuak	68	103	171	17	9	180	16
Guztira	307	723	1.030	100	94	1.124	100

Iruñean, berriz:

Ikastetxeak	Haurrak	Lehen h.	Guztira	Ehunekoa	Bat. Best.	Guztira	Ehunekoa
Publikoak	66	187	253	82	15	268	81
Pribatuak	14	40	54	18	7	61	19
Guztira	80	227	307	100	22	329	100

Laburbilduz, gutxiengoetakotzat jotako 1.124 ikasleetarik, guztien ehuneko 1,25, alegia, ehuneko 84 sare publikoan eskolatu dira eta ehuneko 16 pribatuan. Iruñea aintzat hartuz gero, ehuneko 81 eta 19, hurrenez hurren.

Ikasleok irakaskuntza jasotzen duten zentroetan egiten duten ehunekoa kontuan hartuz gero, ateratzen da:

	Haur eta lehen h., D.B.H.				D.B.H.			
Ikastetxeak	Ikastetxe Kop.	Ikasleak, guztira	Gutxiengoetako ikasleak	Ehunekoa	Ikastetxe Kop.	Ikasleak, guztira	Gutxiengoetako ikasleak	Ehunekoa
Publikoak	88	18.002	859	4,77	24	3.466	85	2,45
Pribatuak	31	7.046	171	2,42	3	420	9	2,14
Guztira	119	25.048	1.030	4,11	27	3.886	94	2,41

Edonola ere, aipatu behar da ikastetxeen arteko banaketa asko aldatzen dela. Azpimarragarriak dira “Unzu txiki” eta “San Francisco” ikastetxeak, Iruñekoak, gutxiengo etnikoetako ikasleak ehuneko 100 eta 75 dira, hurrenez hurren.

VIII. KOSTUEN AZTERKETA ETA ITUN MODULUAREKIKO ALDERATZEA.

Bi ikastetxeko irakaskuntza-kostuak aztertu ditugu horien emaitzak itun-moduluarekin aldera-

tzeko asmoz. Bata itunpekoa da, San Fermin Ikastola; bestea titularitate publikoa duen itunpekoa, Iruñeko Udal Ikastola.

Iruñeko Udaleko “ikastetxe publikoak” izeneko aurrekontu-programako gastuak ere aztertu ditugu. Udalak haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeei finantzatzen dizkien ohiko gastu guztiak ageri dira hor, Udal Ikastolakoak salbu.

Emaitzak aztertu aurretik, hurrengoak hartu behar dira gogoan:

• Oso taxu desberdina erakusten dute bi ikastetxeek. San Fermin Ikastolak haur hezkuntzatik (3 urte) U.B.I.ra bitarteko irakaskuntza ematen du, D ereduan. 1400 ikasle inguru ari da bertan ikasten, hasieran horretarako ez ziren lokaletan.

Udal Ikastolan 1.300 ikasle dago, haur eta lehen hezkuntzan, D ereduan ere. Egia esan, ikastola hiru zentrotan banatzen da. Horietako bi lehenago ere ikastetxe ziren, bestea ikastolaren egoitzarako eraiki da.

Egitura ezberdinek datuak homegeneotu beharra dakarte, alderaketa erraztuko bada, hori berez dator.

• Inolaz ere ez ditugu erabilitako datuak ikuskatu (auditatu). 1994-95 ikasturtekoak erabili dira San Fermin Ikastolan eta 1995ekoak gainerakoetan.

San Fermin Ikastolak kontabilitate egoera-orriak eta ikasle kopurua, irakasleak eta abarri buruzko datuak eman zizkigun.

Udal Ikastolako datuak ateratzeko Iruñeko Udalak duen izen bereko aurrekontu programara jo dugu.

• Kostuen kontabilitaterik ezean, inputazio eta balioespenak egin behar izan ditugu, izan daitezkeen aldeek emaitzak itxuraldatzen ez dituzten arren, gure ustez.

• Teorian itun-moduluetan sartzen diren ohiko gastuak baino ez ditugu kontuan izan, eta alde batera utzi ditugu inbertsioak edo amortizazioak, edota eskolaz kanpoko jarduéretatik eratorriak. Hau da, ez dira ustiapen kontua osatzen duten gastu guztiak hartu.

• Ikasgelako ikasle kopuru ezberdinak ekar dezakeen itxuraldaketa saihesteko, ikasgelako kostuen arabera egingo dugu azterketa.

Haur eta lehen hezkuntzako datuak baino ez ditugu aztertuko.

Horra gure azterketaren ondoriozko datuak:

A) San Fermin Ikastola.

Moduluan teorikoki aurreikusten ez diren gastuak albo batera utzita, hau da, amortizazioak, inbertsioak eta konponketak, eta zuzendaritzaren eta orientatzaileen gastuen eragina deskontatuta, baita ikastolek dituzten hitzarmen ezberdinen ondoriozko aldeena ere, kostuen eta jasotako dirulaguntzaren arteko aldea 17 milioi da haur hezkuntzan eta 25 OHOn. Ikasgelako 1,7 milioi eta 960.000 pezeta egiten du horrek haur hezkuntzan eta OHOn, hurrenez hurren.

Haur hezkuntzan, Aurrekontuei buruzko Foru Legeak baimena ematen du familiei kobraketa egiteko, ikasgelako 790.000 pezeta joko lukeen kopuruan.

Aldeak irakasleen gastuetan eta gainerakoetan ere ematen dira. Hartara, jotzen baldin badugu hezkuntzako bi mailotan beste gastu batzuetarako den modulu-zatia ehuneko 16 dela, ikasgelako aldeak honela banatuko lirateke:

	Ehunekoa	
	Haur h.	Lehen h.
Irakasleen gastuak	70	60
Bestelakoak	30	40

Maila horietarako ikasle ratioak dira ikasgelako 1,18 irakasle haur hezkuntzan eta 1,32 OHOn. Alorreko batez-bestekoekin pareka daitezke, hots, haur hezkuntza publiko eta pribatuan 1,07 eta 1,06, hurrenez hurren; lehen hezkuntzan 1,65 eta 1,47ra igotzen dira, bi sareetan.

B) Udal ikastola

Ikasgelako guztizko gastuei gagozkielarik, moduluaren zenbatekoa baino bi milioi pezeta gehiago dira, gutxi gorabehera. Kontuan izan behar da kasu berezia dela, ez baitago nomina delegaturik, moduluaren zenbatekoa osorik ordaintzen zaiola udalari.

C) Iruñeko Udalaren menpeko ikastetxe publikoen gastuak (udal ikastola kenduta).

Haur eta lehen hezkuntzako ikastetxe publikoetan, Gobernuak nomina eta gastu batzuk (materialak) ordaintzen dituen bitartean, udalek eskoletako ohiko gastuak ordaintzen dituzte (garbiketa, hornidurak, gelazainak, eta abar).

Moduluen banakaketan, VI. atalean ikusi dugunaren arabera, ehuneko 16 jotzen da gastu horietarako. Gastuoi dagokien kopurua ez da ikasgelako 800.000 pezeta baino gehiago.

Iruñeko Udalaren kontabilitate-datuetatik ateratzen da gastuon munta moduluak aipatzen duena baino gehiago dela, kontuan hartuz, behintzat, eskola publikoetan izandako gastuak, funtzionarioen soldatari gizarte segurantzaren zati teorikoa gehituz, gogoan izanik ikastetxeotan eskola ordutegitik kanpoko jarduketak direla.

Ez dugu moduluaren guztizko kopurua irakaskuntza publikoaren gastuekin alderatu, moduluaren zatirik handiena langile-gastuei buruzko izanik, haien ordainketa sistema ezberdina delako. Hartara, jotzen baldin badugu irakasleen batezbesteko aintzinatasuna 16 urte dela, enplegatu publikoen aldeko diferentzia 380.000 pezeta da haur eta lehen hezkuntzan eta 600.000 pezeta BBBn. Beste alde batetik, kontuan hartu beharko litzateke funtzionarioen gizarte segurantza sistema bereziak kostu txikiagoa duela egun hezkuntza administrazioarentzako.

IX. 1995/1996 IKASTURTEKO HEZKUNTZA BARRUTIAK. BALIABIDEEN AZTERKETA.

Nafarroako hezkuntza aztertuko dugu atal honetan. Orokortasunak iruzkinduko ditugu lehenbizi, gero barruti bakoitzaren azterketa laburra egiteko.

IX.1. AZTERKETA OROKORRA.

18 eskola-barruti ezarri dira Nafarroan irakaskuntza antolatzeko. Ondorengo mapan ikus daitezke. Gure azterketan, ordea, 12 jarri ditugu, Iruñerria osatzen duten zazpi barrutiak batean bildu ditugulako, Iruñerriak multzo bat osatzen duela uste dugunez gero. Hala ere, beste barruti bat ere har daiteke, alegia, Iruñerriko barrutietan sarturik, berez eskualde horretakoak ez diren ikastetxeek osatuko luketena.

Ondorengo laukian ikus daitezke barrutien nolakotasunik behinenak eta sare publikoaren eta pribatuaren datuen zatiketa.

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutiak	Publ.	Prib.	Guztira	Publ.	Prib.	Guztira	Publ.	Prib.	Guztira	Publ.	Prib.	Guztira	Publ.	Prib.	Guztira	Publ.	Prib.	Guztira
1. Sakana-Burunda	9	6	15	1.658	907	2.565	87	45	132	164	71	235	19	20	19	1,89	1,58	1,78
2. Baztan	26	1	27	2.012	122	2.134	121	4	125	212	10	222	17	31	17	1,75	2,50	1,78
3. Corella	6	–	6	1.928	–	1.928	88	–	88	142	–	142	22	–	22	1,61	–	1,61
4. Lizarra	18	8	26	2.958	1.904	4.862	140	82	222	261	130	391	21	23	22	1,86	1,59	1,76
5. Azkoien-Marcilla	17	–	17	3.490	–	3.490	165	–	165	275	–	275	21	–	21	1,67	–	1,67
6. Irunberri-Zangoza	10	2	12	1.179	182	1.361	65	12	77	123	13	136	18	15	18	1,89	1,08	1,77
7. Leitza	8	–	8	699	–	699	47	–	47	79	–	79	15	–	15	1,68	–	1,68
8. Lodosa-San Adrián	14	6	20	2.984	500	3.484	138	27	165	231	36	267	22	19	21	1,67	1,33	1,62
9. Tafalla	14	3	17	2.612	821	3.433	131	35	166	233	46	279	20	23	21	1,78	1,31	1,68
10. Tutera	21	12	33	6.856	2.973	9.829	310	112	422	550	146	696	22	27	23	1,77	1,30	1,65
11. Bera	7	3	10	732	336	1.068	45	18	63	91	27	118	16	19	17	2,02	1,50	1,87
12. Iruñerria	62	70	132	24.907	28.192	53.099	1.062	992	2.054	2.152	1.643	3.795	23	28	26	2,03	1,66	1,85
13. Gainerakoak	35	1	36	2.006	81	2.087	142	5	147	201	11	212	14	16	14	1,42	2,20	1,44
Guztira	247	112	359	54.021	36.018	90.039	2.541	1.332	3.873	4.714	2.133	6.847	21	27	23	1,86	1,60	1,77

Ratio 1 = Ikaslea/ikasgela
Ratio 2 = Irakasleak/ikasgela

Koadroa azterturik honako hau ikus dezakegu:

• Sare pribatua Iruñerriko eta Tuterako barrutietara mugatzen da, ia-ia. Iruñekoan bakarrik dago ikasle eta ikastetxe gehiago pribatuan publikoan baino.

• Corella, Azkoien-Marcilla eta Leitzako barrutietan ez dago ikastetxe pribaturik eta beste hirutan ikastetxe pribatu bana besterik ez dago.

• Ikasgelako ikasle ratioa 21 da sare publikoan eta 27 pribatuan, ikastetxe publikoetan 14 eta 23 bitartean eta pribatuetan 15 eta 31 bitartean delarik.

• Ikasgelako ikasle ratioa 1,86 da sare publikoan eta 1,60 pribatuan, lehen kasu horretan 1,42 eta 2,03 bitartean mugitzen delarik eta bigarrenean 1,08 eta 2,50 bitartean.

• Aurreko datuetatik atera dugu ikasgelako ikasle eta irakasle kopuruekin zerikusia duten irakaskuntza baldintzak hobeak direla sare publikoan.

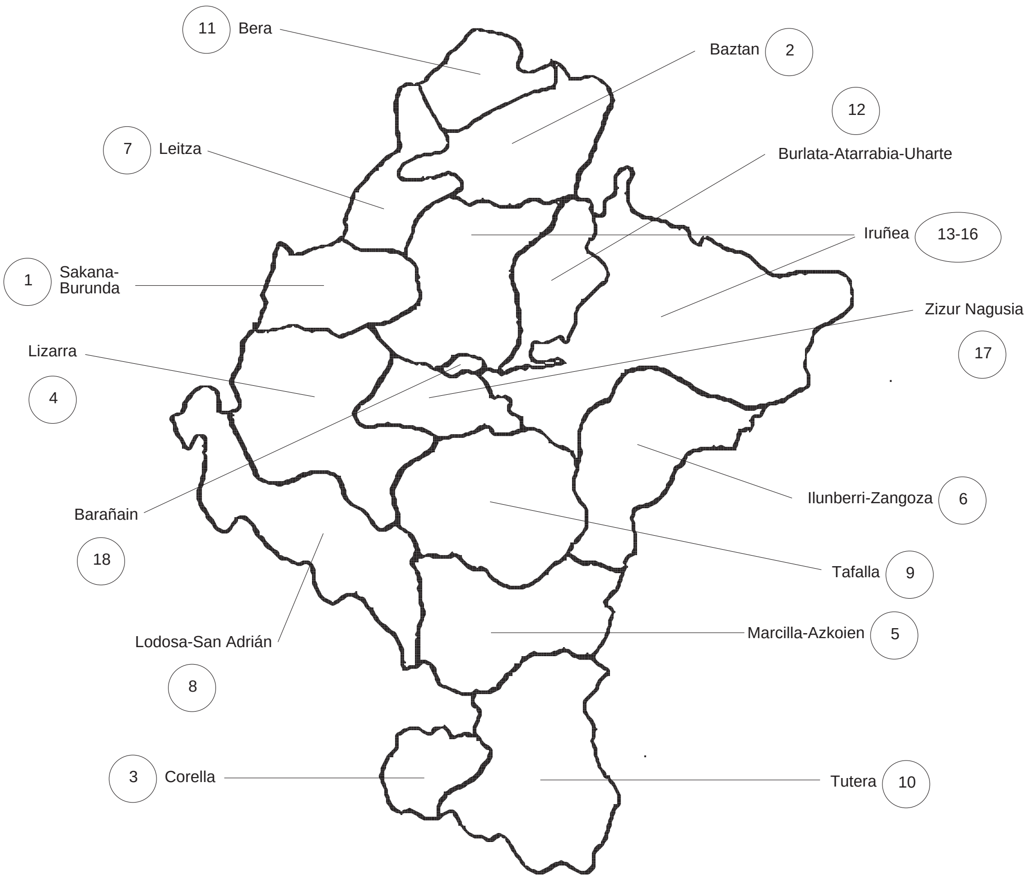

Orokorrean, aipatzekoak ere badira:

• Barrutiek dituzten aldeak, herri girokoak edo hirikoak diren, zabalera eta geografi eta komunikazio zehaztasunen arabera. Adibidea jartzeagatik, badira DBH behin-behinekoz ematen ari diren ikastetxeak 75 ikaslera iritzi gabe, beste batzuetan, 300 baino gehiago izanik ere, halakorik ez dutela.

• Duten neurria dela eta, etorkizuneko bideragarritasuna oso zail duten ikastetxeak ere badira.

• Hezkuntza ereduek taldeen neurrian duten eragina, barruti edo/eta ikastetxe txikietan batez ere.

Ondorio orokor gisa, ikasleak eta ikastetxeak birbanatzeko aukera ateratzen da, baliabideak hobeto erabili ahal izateko. Birrantolaketaren abantaila ekonomikoak bederen, agerikoak dira, baina hurrengo eragozpenak izan daitezke:

• Lokaletan eta ohiko gastuetan aurrezten denak garraioan eta, hala balitz, jantokietan gastatzen dena baino gehiago izan behar du. Hala ere, gogoan izan behar da irakaskuntzaren kostuaren ia hiru laurdenak langile gastuak direla. Hortaz, sobran diren irakasleak beste lanpostu batzuetan jartzeko edo jubilatzeko planik ezean, ez da kostu-murrizketarik izango.

• Gure azterlanean, pedagogiaren ikuspuntutik diogu, ez dugu azterketa edo doktrinarik aurkitu baieztatu ahal izateko lehen hezkuntza eraginkorrago dela eskola-kontzentrazioetan eskola unitarioetan baino, Nafarroan direnetako batzuk oso txikiak izan arren.

• Kontzentrazioak bultzatzeko edozein neurrik aurkako iritzia eragiten du, oro har, bi arrazoiengatik, funtsean: autobusez egin beharreko bidaia eta herria utzi beharra.

IX.2. BARRUTIEN AZTERKETA.

IX.2.1 Sakana-Burunda.

Altsasu dugu barrutiko gune nagusia eta eskualde euskaldunean dago. D eredua da nagusi haur eta lehen hezkuntzan, bigarren hezkuntzan gutxienena bada ere.

1991/92 ikasturtean 1.710 ikasle zegoen sare publikoan eta 1.081 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 1.658 eta 907 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
1. Sakana-Burunda	9	6	15	1.658	907	2.565	87	45	132	164	71	235	19	20	19	1,89	1,58	1,78

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	1.446 ikasle
A eredua	1.079 ikasle
G eredua	40 ikasle

Haur hezkuntzan eta lehen hezkuntzan baliabideak barreiaturik daude ikasle gutxi duten ikastetxe multzo handian. Gure ustez, teorian behintzat, litekeena da bi sareak berrantolatzea ikastetxe kopurua gutxitzeko: 5 edo 6 publikoan eta 1 edo bi pribatuan.

DBH bi ikastetxetan ematen zaie 351 ikasleri. BBB, UBI eta LH ikastetxe publiko bakarrean ematen dira, 40 ikasle dituen apaizgaitegia den arren.

IX.2.2. Baztango barrutia.

Bi gune geografiko ditu: Elizondo eta Doneztebe. Herri txikiak daude eta populazio gune barreiatuak (baserriak), komunikazio arazoak izaten direlarik. Donezteben bada kontzentrazio txiki bat, eta herri gehienek bere ikastetxeari eusten diote. D eredua da nagusi maila guztietan.

1991/92 ikasturtean 2.534 ikasle zegoen sare publikoan eta 99 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 2.012 eta 122 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
2. Baztan	26	1	27	2.012	122	2.134	121	4	125	212	10	222	17	31	17	1,75	2,50	1,78

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	1.446 ikasle
A eredua	580 ikasle
G eredua	108 ikasle

2.134 ikaslerendako 27 ikastetxe izateak, alegia, batez-beste, 79 ikasle ikastetxeko, argi eta garbi erakusten dizkigu barrutiaren nolakotasunak.

Haur hezkuntzan azpimarratu behar da 350 ikasleak 25 ikasgelatan banatzen direla, ratioa 14 ikasle delarik, barruti guztietako txikiena, baina ikasgelako irakasle ratioa ere baxuena da, 1 alegia.

Lehen hezkuntzan gauza bera gertatzen da.

Barruti honetan, litekeena da ikasleak bi ikastetxetan biltzeko berrantolaketa, eskualde urrunenetako ikasleen zalantzarekin. Diren ratioak ikusita, ordea, kontuan hartzeko moduko aurrezkirik emango litzatekeen aztertu behar da, patxadan. Gure ustez, alde pedagogikoa garrantzizkoagoa da kasu honetan, lehen hezkuntzako sei ikasturtetako ikasleak ikasgela berean biltzen dituzten ikastetxe asko dagoelako, egun.

DBH Doneztebeko eta Lekarotz-Elizondoko ikastetxetan ematen da. Zugarramurdin ere lehen zikloa ematen zaie, behin-behinekoz, 8 ikasleri.

BBB eta UBI bi ikastetxe publikotan ematen dira, etorkizunean ikasleak hizkuntz ereduaren arabera banatuko direlarik. Lanbide heziketa, D ereduan baino ez da ematen, bai ikastetxe publikoan, bai pribatuan.

IX.2.3. Corellako barrutia.

Corella, Cintruénigo eta Fiteroko herriak biltzen ditu, eta oso erraz komunika daitezke elkarrekin.

Ikastetxe pribaturik ez duen barrutietako bat da.

1991/92 ikasturtean 1.802 ikasle zegoen sare publikoan eta 20 pribatuan, eta 1995/96 ikasturtean, 1.928 ikasle zegoen ikastetxe publikoetan.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
3. Corella	6	–	6	1.928	–	1.928	88	–	88	142	–	142	22	–	22	1,61	–	1,61

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Ikasle guztiak ari dira G ereduan.

Ratio onargarriak dituen barrutia dugu eta ezin daiteke bestelako jarduketarik egin.

IX.2.4. Lizarrako barrutia.

Oso barruti zabala da, 51 udalerri hartzen baititu, 150 populazio gunerekin. Bi gune nagusi ditu: Urantzia eta Lizarra, beste 13 herritan ere ikastetxerik dagoen arren. Barrutiko zati bat alde mistokoa da eta bestea ez euskaldunekoa.

1991/92 ikasturtean 3.305 ikasle zegoen sare publikoan eta 2.278 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 2.958 eta 1.904 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
4. Lizarra	18	8	26	2.958	1.904	4.862	140	82	222	261	130	391	21	23	22	1,86	1,59	1,76

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	733 ikasle
A eredua	464 ikasle
G eredua	3.665 ikasle

Alde handia ageri da bi sareen artean haur eta lehen hezkuntzari bagagozkie. Publikoak ikasle gutxiago du, ikasle eta ikasgela gehiago. Beraz, ikastetxeetako datuak aztertu ondoren ateratzen da:

• 15 publikoetatik, 4k baino ez dute 100 ikasle baino gehiago; 5ek 25 eta 100 ikasle bitartean; eta 6k 25 ikasle baino gutxiago.

• Ikastetxe pribatu guztiek dute 100a ikasle baino gehiago.

• Ikasle gehien dituzten ikastetxeek ikasgelako ikasle ratio handiagoa dute. Orobat ikasgelako irakasle ratioa ere.

Gure ustez, sare publikoko sei ikastetxek bideragarritasun arazoa izan dezakete epe laburrean, eta hiruk epe ertainean. Pribatuan batek izan dezake horrelakorik.

Bigarren hezkuntzan hiru ikastetxe publiko eta bi pribatu dira eta erakusle onargarriak dituzte; Zudairen, ordea, behin-behinekoz ematen da eta 15 ikasle besterik ez dago.

IX.2.5. Azkoien-Marcilla barrutia.

Erdi mailako 14 herri hartzen dituen barrutia dugu, elkarrekin ongi estekatuta daudelarik. Bigarren hezkuntzako ikastetxea dago Marcillan, Zarrakaztelun eta Azkoienen.

Ikastetxe pribaturik ez duen barrutietako bat da.

1991/92 ikasturtean 3.830 ikasle zegoen sare publikoan eta 47 pribatuan, eta 1995/96 ikasturtean, 3.490 ikasle zegoen ikastetxe publikoetan.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
5. Azkoien-Marcilla	17	–	17	3.490	–	3.490	165	–	165	275	–	275	21	–	21	1,67	–	1,67

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

A eredua	504 ikasle
G eredua	2.986 ikasle

Barrutian lehen hezkuntzako 14 ikastetxe dago. Horietarik 3k 50na ikasle baino gutxiago ditu, eta beste bik 50 eta 100 ikasle bitartean. Ikastetxeoi ordezkoak edo irtenbideak bilatu beharra erakus dezakete aipatu kopuruek.

DBHn hiru ikastetxe dago eta beste bi behin-behinekoz irekitzeko baimena eman da 1996/97 ikasturtean. BBBn eta LHn ikastetxe bana dago.

IX.2.6. Irunberri-Zangoza barrutia.

Zangoza hiriaren inguruan taxutu den barrutia dugu, hantxe baitago bigarren hezkuntzako ikas-

tetxea. Irunberrin bada lanbide heziketako beste bat. Bi ikastetxe pribatu ditu, D ereduko irakaskuntza ematen duten ikastolak, alegia.

1991/92 ikasturtean 1.452 ikasle zegoen sare publikoan eta 127 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 1.179 eta 182 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
6. Ilunberri Zangoza	10	2	12	1.179	182	1.361	65	12	77	123	13	136	18	15	18	1,89	1,08	1,77

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	182 ikasle
A eredua	208 ikasle
G eredua	971 ikasle

Haur eta lehen hezkuntza 8 ikastetxe publikotan ematen da, A eta G ereduetan; eta bi ikastoletan, D ereduan.

Ikastetxe publikoetan, lauk 15na ikasle baino gutxiago du, eta beste hiruk ez du 75na ikasleko kopurua gainditzen. Bideragarritasun arazoa izan daitekeela uste dugu.

Azpimarratzekoa da Irunberrik duen egoera, ikasgelako 11 ikasle eta 2 irakasle ratioak baitira ikastetxe publikoan, 63 ikaslerekin, 36 ikasleko ikastolaz gain.

Bigarren hezkuntzan aipatu behar da 1996/97 ikasturtean DBHri ekin zaiola Zangozako ikastolan, D eredua aukeratu duten ikasleei jarraibidea emateko.

IX.2.7. Leitzako barrutia.

Barruti honetan herri txikiak daude eta populazio gune barreiatuak, komunikazio arazoak izaten direlarik. Leitzak du, herri nagusia izanik, bigarren hezkuntzako ikastetxea. Goizuetan eta Betelun DBHko lehen zikloa ematen da, eta badago bigarren zikloa Gipuzkoan egiteko aukera.

Eremu euskaldunean dago eta D eredua da nagusi. Ez dago ikastetxe pribaturik.

1991/92 ikasturtean 854 ikasle zegoen sare publikoa, 1995/96 ikasturtean 699 ziren bitartean.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
7. Leitza	8	–	8	699	–	699	47	–	47	79	–	79	15	–	15	1,68	–	1,68

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	641 ikasle
A eredua	19 ikasle
G eredua	39 ikasle

Haur eta lehen hezkuntzako 480 ikasleek 5 ikastetxetan dihardute. Horietako batek 8 ikasle besterik ez du, bideragarritasun zalantzazkoa, beraz. Aresokoak, 25 ikasle, arazoak ditu ikasgelak egokiak ez direlako.

DBH eta batxilergoa osorik ematen dira Leitzan, DBHko lehen zikloa beste bi herritan ematen den bitartean.

IX.2.8. Lodosa-San Adrián barrutia.

Elkarrekin ondo komunikatuta dauden 1.000 eta 5.000 biztanle bitarteko herriak hartzen ditu barruti honek. Bigarren hezkuntzako bi institutu ditu eta DBH hiru herritan ematen da.

Eskualde ez euskalduneko barrutia izanik, hiru ikastola ditu eta bi ikastetxe pribatu gehiago, horietako batek haur hezkuntza besterik ematen ez duela.

1991/92 ikasturtean 3.293 ikasle zegoen sare publikoan eta 608 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 2.984 eta 500 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
8. Lodosa-San Adrián	14	6	20	2.984	500	3.484	138	27	165	231	36	267	22	19	21	1,67	1,33	1,62

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	133 ikasle
A eredua	341 ikasle
G eredua	3.010 ikasle

Haur eta lehen hezkuntzan ratio onargarriak direla esan daiteke, komunitateko batez-bestekoa gogoan hartuz gero. Hala ere, epe erdira arazoak izan daitezke 75 ikaslera iristen ez diren bi ikastetxe publikoekin.

Irakaskuntza publikoan ematen ez den D ereduko hezkuntza-eskariari erantzuten diote hiru ikastolek. Neurri ezberdinekoak dira eta baten batek bideragarritasun arazoa izan dezake.

Azpimarratzekoa de Mendaviako kasua, non haur hezkuntza ikastetxe pribatuak ematen duen, eta ez publikoak.

Bigarren hezkuntzari bagagozkio, azpimarratzekoa da Vianako ikasleak Logroñora joan daitezkeela ikastera, Errioxako herri batzuetakoek Lodosan ikas dezaketen bitartean.

IX.2.9. Tafallako barrutia.

Neurri ezberdineko herriek osatzen dute Tafalla gune nagusi duen barruti hau. Tafallan bada kontzentrazio txiki bat. Oro har, ez dago komunikazio arazorik, Uxueko aldean salbu.

1991/92 ikasturtean 2.655 ikasle zegoen sare publikoan eta 1.165 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 2.612 eta 821 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
9. Tafalla	14	3	17	2.612	821	3.433	131	35	166	233	46	279	20	23	21	1,78	1,31	1,68

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	235 ikasle
A eredua	592 ikasle
G eredua	2.606 ikasle

Haur eta lehen hezkuntzan 12 ikastetxe publiko eta 2 pribatu dago. Sare publikoko ratioek ikasgelako ikasle gutxiago eta ikasle gehiago erakusten dute pribatua baino. Hiru ikastetxek bideragarritasun arazoa izan dezakete epe laburrean, ez baitira 15na ikaslera iristen. D eredua Tafallako ikastolan baino ez da ematen.

DBHrako bi ikastetxe publiko eta pribatu bat dago, eta 1996/97 ikasturtetik aurrera D ereduan ekingo zaio irakaskuntza horri, ikastolan.

Batxilergoa eta lanbide heziketa ikastetxe publikoetan baino ez dira ematen.

IX.2.10. Tuterako barrutia.

Bigarren barrutia dugu, ikasle kopuruari begiratuz gero, eta Tuteran du gune nagusia, non bigarren hezkuntzako bi institutuak dauden. Azpimarratzekoa da barruti honetako DBH Tuteran biltzeko joera dagoela.

Erdi mailako herriak ditu, 1.000 eta 3.000 biztanle artekoak, eta Tutera, 25.000 baino gehiago.

1991/92 ikasturtean 7.364 ikasle zegoen sare publikoan eta 3.473 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 6.856 eta 2.973 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
10. Tutera	21	12	33	6.856	2.973	9.829	310	112	422	550	146	696	22	27	23	1,77	1,30	1,65

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	87 ikasle
A eredua	675 ikasle
G eredua	9.607 ikasle

Barruti honetan ikasleei buruzko datuen proiekzio erraza egin dugu 2.000 urtera arte. Emaitza:

• 1995/96 ikasturtearen eta 1999/2000 ikasturtearen bitartean ikasleen kopurua, osotara hartuta, ehuneko 12 jaitsiko da.

• Jaitsiera ez da neurri berean gertatzen maila ezberdinetan, eta handiagoa da lehen hezkuntzan, ehuneko 19ra hel baitaiteke.

• Bigarren hezkuntzako guztizko jaitsiera ehuneko 10era hel daiteke, osagarri ezberdinekin, batxilergoa eta lanbide heziketa jaitsi egiten baitira eta DBH nabarmen igoten. Bilakaera lojikoa da kontutan hartzen bada hezkuntza-sistemaren aldaketa. DBHn eduki berriak sartu beharrak, ordea, bigarren hezkutzarendako baliabide gehiago eska dezake, ikasle kopuruak behera egin arren.

Haur eta lehen hezkuntza 17 ikastetxe publiko eta 9 pribatutan ematen da. Publikoetan, Fontellaskoak bideragarritasun arazoak izan ditzazke epe laburrean, 10 ikasle baitu, eta Monteagudokoak epe erdira, 36 ikasle baititu, azken horren kokagune geografikoa gogoan hartu behar den arren. Zentro pribatuetan, berriz, bi daude 50na ikasle baino gutxiago dutenak, eta uste dugu arazoak izan ditzazketela epe laburrean; beste bik epe ertainean izan dezakete bideragarritasun arazorik.

Bigarren hezkuntza Tuterara biltzeko aukera egin dute. Barruti honetan ditugu ikasgelako ikasle ratiorik handienak. Batxilergoan eta lanbide heziketa ematen dituzten bi ikastetxe publikoek, DBH ere ematen dutenez, 1.500 eta 2.000 ikasle bitartean dituzte. Horrek, arazoak ekar ditzake LOGSEren zenbait eskakizun betetzeko, hala nola, arreta pertsonalizatua, aniztasuna, eta abar.

IX.2.11. Berako barrutia.

Nafarroako eskualde euskalduneko barrutia dugu eta Bidasoa errekako bost udalak hartzen ditu. Herri guztiek dute lehen hezkuntzako ikastetxe publikoa, bigarren hezkuntzako Beran dagoelarik. Arantzakoari, berriz, DBHko lehen zikloa emateko behin-behineko baimena eman zaio. Bi ikastola eta beste ikastetxe pribatu bat ere badira.

Eskualdeko berezitasunik nabarmenena dugu populazio barrutiak duen garrantzia.

1991/92 ikasturtean 889 ikasle zegoen sare publikoan eta 573 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 732 eta 336 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren datuak, lehen ikusi bezala:

	Ikastetxeak			Ikasleak			Ikasgelak			Irakasleak			Ratio-1			Ratio-2		
Barrutia	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira	Pub.	Prib.	Guztira
11. Bera	7	3	10	732	336	1.068	45	18	63	91	27	118	16	19	17	2,02	1,50	1,87

5. eraskinean sartu dugu datuon banakatzea irakaskuntza-mailaka.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	743 ikasle
A eredua	239 ikasle
G eredua	86 ikasle

Lehen hezkuntzako bost ikastetxe publikoetatik bat ere ez da 100 ikaslera iristen, txikienean 34 ikasle dagoelarik.

Barruti honetan ikastetxeen berrantolamendua egin daiteke, a priori, teorian aukera bat baino gehiago delarik: barrutia bere osoan hartu sareak bereizi gabe, sare ezberdinen arabera berrantolatu. Edonola ere, kontuan izan behar da eskualde horretan ikasleek etxetik egin behar dituzten joanetorrien eragina. Egungo egoerarekiko aldeak, onetsitako aukeraren zorroztasunaren araberakoak lirateke, ondorioak garrantzizkoagoak izan daitezkeelarik pedagogiaren aldetik, ekonomiaren aldetik baino.

DBH Beran ematen da eta Arantzako ikastetxe publikoan. 1996/97 ikasturtean eutsi egin zaio herri horretan, 11 ikaslerekin, eta Berako ikastolan jarri da, 76 ikaslerentzako.

IX.2.12. Iruñerriko barrutia.

Lehen adierazi bezala, Iruñerriko barruti guztiak baterabildu egin ditugu, Iruñerria bat dela uste dugulako.

1991/92 ikasturtean 29.249 ikasle zegoen sare publikoan eta 31.699 pribatuan, 1995/96 ikasturtean 24.907 eta 28.192 ziren bitartean, hurrenez hurren.

Horra barrutiaren laburpena, sare publikoko udal ikastola barne:

	Ikastetxeak	Ikasleak	Ikasgelak	Irakasleak	Ratio 1	Ratio 2
Sare publikoa	62	24.907	1.062	2.152	23	2,03
Sare pribatua	70	28.192	992	1.643	28	1,66
Guztira	132	53.099	2.054	3.795	26	1,85

Beraz, komunitate osokoekin konparatuz gero:

	Ikastetxea	Ikasleak	Ikasgelak	Irakasleak
Sare publikoa	25%	47%	42%	46%
Sare pribatua	67%	79%	75%	78%
Guztira	37%	59%	53%	56%

Datuok berretsi egiten dute ikastetxe pribatuak Iruñerrian biltzen direla eta sare publikoa gainerako foru geografian zehar barreiatzen dela, barruti honetan ikastetxe publiko nahiko handiak diren arren.

Horra ikasleen kopurua ereduka:

D eredua	7.448 ikasle
A eredua	3.181 ikasle
G eredua	42.470 ikasle

Hurrengo barrutiak sartu ditugu hemen:

• Burlata-Atarrabia-Uharte. Erroibar eta Esteribar barne.

• Txantrea-Antsoain-Berriozar. Basaburua eta Ultzama ibarrak hartzen ditu eta Piriniokoak, Erronkaritik Luzaidera.

• Erdialdea. Mendillorri, Noain, Beriain, Tiebas eta Elo

• Ermitagaña-Donibane. Irurtzun eta Lekunberriko aldea ere hartzen du.

• Iturrama-Etxabakoitz.

• Zizur. Gares, Zirauki eta Izarbeibar barne.

• Barañain.

Bi barruti ezberdin dira, ikus daitekeenez. Iruñerria hartzen du batek. Besteak, DBHrako Iruñerriko ikastetxeen menpe dauden herri txiki guztiak.

Barrutiko zentroez denaz bezainbatean, hurrengo zehaztasunak ikus daitezke, barrutia handia denez oso orokortzat hartu behar dira, baina:

• Ikastetxe publikoek eskariarik hurbilena hartzen dute, eskuarki. Pribatuak, ostera, gehienak Iruñeko erdialdean daudelarik, populazio guztira heltzen dira.

• Itunpeko ikastetxeez, gutxieneko salbuespenekin, esan daiteke arrazoizko neurria dutela.

• Publikoak barreiatuago daude. Ikastetxe batzuek ez dute ehun ikasle baino gehiago, beste batzuetan ikasgelako 10 eta 13 ikasle ratioak daude eta eskualderen baten ikasle gutxiko ikastetxeak zentroetako batean bildu dira.

• Datuen azterketaren ondorioz bideragarritasun arazoa somatu zaien ikastetxe batzuetan ikusten ahal da premia bereziak dituzten eta gutxiengokoak diren ikasleen ehuneko handiagoa.

• Oro har, erakuslerik onenak dituzten ikastetxe publikoak, azken bi hamarkadotan garatu diren eskualdeetan daude.

Orokorrean, ikastetxea ikaslearengana hurbiltzen du Administrazioak, eta populazioak azken urteotan izan duen bilakaeraren arabera, ikastetxe baten iraupena 35 urte inguru dela jo daiteke; beste alde batetik, ikastetxe pribatuek garraioa eta jantokiak jarriz saiatu dira ikaslea ikastetxera hurbiltzen.

• Aztertzen ari garen bi ratioak, ikasgelako ikasleak eta ikasgelako irakasleak, sare publikoaren aldekoak dira. Sare publikoko ikasleek baldintza hobeak dituzte, beraz, hasiera batean.

Barrutiaren gainerako aldea herri txikiek osatzen dute, komunikazio-zailtasunekin, sarritan. Badira epe laburrean bideragarritasun arazoa izan dezaketen ikastetxeak. Adibidez, Erron 6 ikasle dago, Eugin 14, Aezkoa ibarran 4 ikastetxe dago 118 ikaslerendako, edota Zirauki eta Mañerun bi ikastetxe eta 17 ikasle, guztira.

Beste barrutietarako ere aipatu denez, ikasle kopuru txikiak unitario bihurtzen ditu eskola horiek, askotan batez-bestekotik hurbil diren adierazleak dituztelarik. Hala ere, gure ustez, alderik garrantzizkoena eskola unitarioak izan behar duen neurria da, irakasle batek bere gain har dezakeen edo hartu behar duen ikasturte ezberdinen kopuruari buruzkoa, batez ere.

Iruñean, 1997ko urtarrilaren 29a

Lehendakaria: Francisco Javier Tuñón San Martín

ERASKINAK

1. ERASKINA. IKASLEEN BILAKAERA, IRAKASKUNTZA EREDUAREN ARABERA

95/96 ikasturtea	Haur h.	Lehen. h. /OHO	DBH	BBB/UBI/IEE	LH	Guztira	Ikasle guztien gaineko %
A eredua	2.517	4.266	1.013	634	424	8.854	10
B eredua	51	156	–	28	–	235	0
D eredua	3.326	6.105	1.749	2.275	278	13.733	15
G eredua	8.043	21.379	9.033	17.685	11.077	67.217	75
Guztira	13.937	31.906	11.795	20.622	11.779	90.039	100

91/92 ikasturtea	Haur h.	Lehen. h. /OHO	DBH	BBB/UBI/IEE	LH	Guztira	Ikasle guztien gaineko %
A eredua	1.548	3.975	–	622	1.012	7.157	7
B eredua	80	128	–	–	–	208	0
D eredua	2.896	7.406	–	1.575	308	12.185	12
G eredua	9.865	41.847	–	16.565	13.064	81.341	81
Guztira	14.389	53.356	–	18.762	14.384	100.891	100

2. ERASKINA. PLANTILEN ETA IKASGELEN BILAKAERA

2.1. Plantilen eta ikasgelen bilakaera. Alor pribatua.

Jarduneko unitateen bilakaera, maila, ikasturte eta jabetzaren arabera

	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96
Haur h./ Eskolaurrea	266	268	263	259	251
Lehen h./OHO	834	826	798	770	543
Hezkuntza berezia	27	25	23	21	21
DBH	–	–	–	–	171
BBB/UBI	209	211	209	210	208
LH	138	131	138	141	145
IEE	–	–	–	–	–
Guztira	1.474	1.461	1.431	1.401	1.339

Irakasleen bilakaera, maila, ikasturte eta jabetzaren arabera

	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96
Haur h./ Eskolaurrea	268	282	274	272	265
Lehen h./OHO	1.012	1.038	1.014	916	732
Haur eta lehen h.ko best irak.	128	70	66	160	44
Hezkuntza berezia	95	99	60	56	56
Bigarren h./IE	676	683	692	698	1.054
Aurreguztizkoa	2.179	2.172	2.106	2.102	2.151
A. eta L.	–	–	–	–	–
Hizkuntzak	–	–	–	–	–
Musika	9	10	12	10	10
Dantza	–	–	–	–	–
Aurreguztizkoa	9	10	12	10	10
Guztira	2.188	2.182	2.118	2.112	2.161

Iturria: Nafarroako Gobernuaren azterlana

2.2. Plantilen eta ikasgelen bilakaera. Alor publikoa.

Jarduneko unitateen bilakaera, maila, ikasturte eta jabetzaren arabera

	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96
Haur h./ Eskolaurrea	450	442	431	440	453
Lehen h./OHO	1.554	1.505	1.445	1.419	1.038
Hezkuntza berezia	26	24	22	20	22
Bigarren h./IE					
DBH	–	–	–	–	278
BBB/UBI	342	334	332	325	327
LH	262	252	235	244	241
IEE					
Zikloak	148	178	184	188	184
Moduluak	–	–	–	30	35
Guztira	2.782	2.735	2.649	2.666	2.578

Irakasleen bilakaera, maila, ikasturte eta jabetzaren arabera

	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96
Haur h./ Eskolaurrea	486	490	464	474	481
Lehen h./OHO	1.783	1.775	1.698	1.549	1.408
Haur eta lehen h.ko best irak.	269	212	169	276	105
Hezkuntza berezia	96	169	133	157	186
Bigarren h./IE	1.676	1.769	1.809	1.833	2.441
Aurreguztizkoa	4.310	4.415	4.273	4.289	4.621
A. eta L.	51	51	54	60	51
Hizkuntzak	48	51	49	49	51
Musika	399	390	399	416	426
Dantza	7	9	13	8	10
Aurreguztizkoa	505	501	515	533	538
Guztira	4.815	4.916	4.788	4.822	5.159

Iturria: Nafarroako Gobernuaren azterlana

3. ERASKINA. IKASLEAK IKASTETXE PUBLIKO ETA PRIBATUETAN NOLA BANATZEN DIREN. ESTATUKO BILAKAERA

Eskolaurre/haur hezkuntzako ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	264.756	66	135.641	34	400.397
Andaluzia	149.789	77	45.413	23	195.202
Kanariak	32.348	76	10.379	24	42.727
Katalunia	106.119	52	98.364	48	204.483
Galizia	45.318	71	18.212	29	63.530
Nafarroa	7.973	56	6.331	44	14.304
Euskal Autonomi Elkartea	25.846	50	25.656	50	51.502
Valentziako Elkartea	69.091	65	36.561	35	105.652
Guztira	701.240	65	376.557	35	1.077.797

Lehen hezkuntza/OHOko ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	1.032.946	64	573.769	36	1.606.715
Andaluzia	698.115	75	232.399	25	930.514
Kanariak	157.275	78	44.372	22	201.647
Katalunia	313.907	54	269.300	46	583.207
Galizia	201.604	71	81.509	29	283.113
Nafarroa	26.882	56	21.225	44	48.107
Euskal Autonomi Elkartea	90.021	47	101.541	53	191.562
Valentziako Elkartea	280.073	65	151.586	35	431.659
Guztira	2.800.823	65	1.475.701	35	4.276.524

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako (DBH) ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	89.273	52	1.207	10	90.480
Andaluzia	43.887	26	4.37	33	47.924
Kanariak	4.009	2	–	0	4.009
Katalunia	15.902	9	5.419	44	21.321
Galizia	8.077	5	873	7	8.950
Nafarroa	–		–		–
Euskal Autonomia Elkartea	–		–		–
Valentziako Elkartea	9.257	5	770	6	10.027
Guztira	170.405	100	12.306	100	182.711

Batxilergo eta UBIko ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	435.782	71	181.475	29	617.257
Andaluzia	220.383	82	49.456	18	269.839
Kanariak	58.257	89	7.483	11	65.740
Katalunia	140.634	66	73.076	34	213.710
Galizia	88.036	81	20.647	19	108.683
Nafarroa	14.818	68	7.105	32	21.923
Euskal Autonomi Elkartea	67.515	61	43.190	39	110.705
Valentziako Elkartea	113.095	78	32.664	22	145.759
Guztira	1.138.520	73	415.096	27	1.553.616

Lanbide Heziketako ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	214.583	74	74.610	26	289.193
Andaluzia	117.288	76	36.760	24	154.048
Kanariak	46.520	93	3.580	7	50.100
Katalunia	102.238	62	63.407	38	165.645
Galizia	53.708	83	11.008	17	64.716
Nafarroa	6.878	60	4.509	40	11387
Euskal Autonomi Elkartea	19.818	40	29.493	60	49.311
Valentziako Elkartea	73.110	76	23.664	24	96.774
Guztira	634.143	72	247.031	28	881.174

Hezkuntza maila guztietako ikasleak. 1993/1994 ikasturtea

	Ikastetxe Publikoak		Ikastetxe Pribatuak		
Eremu geografikoa	Ikasle kopurua	%	Ikasle kopurua	%	Guztira
H.K.M.	2.037.340	68	966.702	32	3.004.042
Andaluzia	1.229.462	77	368.065	23	1.597.527
Kanariak	298.409	82	65.814	18	364.223
Katalunia	678.800	57	509.566	43	1.188.366
Galizia	396.743	75	132.249	25	528.992
Nafarroa	56.551	59	39.170	41	95.721
Euskal Autonomi Elkartea	203.200	50	199.880	50	403.080
Valentziako Elkartea	544.626	69	245.245	31	789.871
Guztira	5.445.131	68	2.526.691	32	7.971.822

4. ERASKINA. IRAKASLEEN ORDAINKETEN ETA LANALDIEN KONPARAKETA, HITZARMEN EZBERDINEN ARABERA (1995)

	Hasierako edo oinarrizko ordainketa			Urteko antzinatasun osagarria			Gradua	Ordainketak, guztira			Lanaldia edo orduen zenbaketa		
Irakaskuntza mota	Ikastolak	I. Pribatuak	I. Publikoak	Ikastolak	I. Pribatuak	I. Publikoak	I. Publikoak	Ikastolak	I. Pribatuak	I. Publikoak	Ikastolak	I. Pribatuak	I. Publikoak
				Hirurtekoa	Hirurtekoa	Bosurtekoa					Asteko	Asteko irakas-	Asteko
Eskolaurre, irakasle titularra	2.770.616			390.250				3.160.866			Irakastorduak:	torduak gehi-	Irakastorduak:
Haur hezk. (diruz lagundua)		2.730.616			348.250				3.078.866		25 ordu	enez: 25 ordu	25 ordu
Maisu-maistren eta parekatuen kidegoa			3.235.288			82.950	223.986			3.542.224			
OHO, irakasle titularra	2.770.616			390.250				3.160.866			Zikloa:		
Lehen hezk. (itun.)		2.730.616			348.250				3.078.866		Hasierakoa: 24-27 o.		
DBH, lehen zikloa (itun.)		2.730.616			348.250				3.078.866		Ertaina: 24-26,5 o.	25 ordu	25 ordu
Maisu-maistren eta parekatuen kid. (B)			3.235.288			82.950	223.986			3.542.224	Goikoa: 22-24 o.		
Irak. ert., irakasle titularra	3.158.934			429.305				3.588.239			19-22 ordu	25 ordu	18-geh. 21 o
BBB (itun.)		3.118.934			436.940				3.555.874				
LH I (itun.)		3.118.934			373.590				3.492.524		Urtean ikast. bene-	Urteko gehie-	Lanaldiaren
LH II (itun.)		3.118.934			420.350				3.539.284		tan eman beharreko	neko lan ordu.	urt. zenbaketa
Bigarren h. irak. katedradunak (A)			4.072.390			82.950	271.488			4.426.828	orduak. 1188 o/urt.	1180 o/urt.	1670 o/urt.
Bigarren h. irak, katedradun ez direnak (A)			3.831.058			82.950	271.488			4.185.496			
Irakasle teknikoak, LH (B)			3.359.720			82.950	223.986			3.666.656	Urtean ikast. gutxi-	Urte. gehienez.	Astean egon
											enez eman behar.	irakastorduak:	behar. ordu.:
											orduak: 1056o/urt	850 o/urt.	30 o/ast.
											irakastordu. eta	gainerako guz.	Asteko orduak
											osagarrien artean	osagarriak	guztira: 37,5 o

5. ERASKINA. HEZKUNTZA BARRUTI BAKOITZAREN ADIERAZLE NAGUSIEN BANAKAKETA

1 Barrutia
Sakana-Burunda

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	8
Bigarren h.:	1

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	271	532	803	191	352	312	855	1.658
Ikasgelak	18	34	52	9	15	11	35	87
Irakasleak	21	53	74				90	164
Ratio-1	15	16	15	21	23	28	24	19
Ratio-2	1,17	1,56	1,42	–	–	–	2,57	1,89

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	4
Bigarren h.:	2

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	208	499	707	160	40	–	200	907
Ikasgekal	11	24	35	7	3	–	10	45
Irakasleak	11	33	44	18	9	–	27	71
Ratio-1	19	21	20	23	13	–	20	20
Ratio-2	1,00	1,38	1,26	2,57	3,00	–	2,70	1,58

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

2. Barrutia
Baztan

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	22
Bigarren h.:	4

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	350	795	1.145	313	524	30	867	2.012
Ikasgelak	25	55	80	14	26	1	41	121
Irakasleak	26	79	105				107	212
Ratio-1	14	14	14	22	20	30	21	17
Ratio-2	1,04	1,44	1,31	–	–	–	2,61	1,75

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	0
Bigarren h.:	1

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	–	–	–	–	–	122	122	122
Ikasgelak	–	–	–	–	–	4	4	4
Irakasleak	–	–	–	–	–	10	10	10
Ratio-1	–	–	–	–	–	31	31	31
Ratio-2	–	–	–	–	–	2,50	2,50	2,50

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

3. Barrutia
Corella

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	3
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	371	773	1.144	311	443	30	784	1.928
Ikasgelak	19	37	56	11	18	3	32	88
Irakasleak	22	56	78				64	142
Ratio-1	20	23	20	28	25	10	25	22
Ratio-2	1,16	1,51	1,39	–	–	–	2,00	1,61

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	0
Bigarren h.:	0

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

4. Barrutia
Lizarra

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	15
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	289	708	997	278	1.450	233	1.961	2.958
Ikasgelak	19	48	67	11	52	10	73	140
Irakasleak	21	80	101				160	261
Ratio-1	15	15	15	25	28	23	27	21
Ratio-2	1,11	1,67	1,51	–	–	–	2,19	1,86

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	5
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	413	921	1.334	375	195	–	570	1.904
Ikasgelak	19	41	60	14	8	–	22	82
Irakasleak	19	57	76	36	18	–	54	130
Ratio-1	22	22	22	27	24	–	26	23
Ratio-2	1,00	1,39	1,27	2,57	2,25	–	2,45	1,59

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

Oharra: Lehen hezkuntza bada itundu gabeko unitate bat.

5. Barrutia
Azkoien-Marcilla

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	14
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	712	1.677	2.389	468	492	141	1.101	3.490
Ikasgelak	38	85	123	18	16	8	42	165
Irakasleak	40	139	179				96	275
Ratio-1	19	20	19	26	31	18	26	21
Ratio-2	1,05	1,64	1,46	–	–	–	2,29	1,67

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	0
Bigarren h.:	0

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

6. Barrutia
Ilunberri-Zangoza

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	8
Bigarren h.:	2

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	153	400	553	144	428	54	626	1.179
Ikasgelak	13	24	37	6	18	4	28	65
Irakasleak	13	43	56				67	123
Ratio-1	12	17	15	24	24	14	22	18
Ratio-2	1,00	1,79	1,51	–	–	–	2,39	1,89

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	2
Bigarren h.:	0

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	77	105	182	–	–	–	–	182
Ikasgelak	4	8	12	–	–	–	–	12
Irakasleak	4	9	13	–	–	–	–	13
Ratio-1	19	13	15	–	–	–	–	15
Ratio-2	1,00	1,13	1,08	–	–	–	–	1,08

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

1. oharra: Lehen hezkuntzan itundu gabeko hiru unitate daude.
2. oharra: Irunberriko ikastola sartu da.

7. Barrutia
Leitza

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	5
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	144	336	480	136	83	–	219	699
Ikasgelak	10	23	33	9	5	–	14	47
Irakasleak	10	37	47			–	32	79
Ratio-1	14	15	15	15	17	–	16	15
Ratio-2	1,00	1,61	1,42	–	–	–	2,29	1,68

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	0
Bigarren h.:	0

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

8. Barrutia
Lodosa-San Adrián

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	9
Bigarren h.:	5

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	488	1.494	1.982	582	420	–	1.002	2.984
Ikasgelak	27	73	100	24	14	–	38	138
Irakasleak	31	122	151			–	80	231
Ratio-1	18	20	20	24	30	–	26	22
Ratio-2	1,15	1,67	1,51	–	–	–	2,11	1,67

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	5
Bigarren h.:	1

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	212	193	405	–	–	95	95	500
Ikasgelak	12	10	22	–	–	5	5	27
Irakasleak	17	13	30	–	–	6	6	36
Ratio-1	18	19	18	–	–	19	19	19
Ratio-2	1,42	1,30	1,36	–	–	1,20	1,20	1,33

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

1. oharra: Viana, Sartaguda eta Lodosako ikastolak sartu dira
2. oharra: LHn badira itundu gabeko bi unitate.

9. Barrutia
Tafalla

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	12
Bigarren h.:	2

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	342	754	1.096	291	792	433	1.516	2.612
Ikasgelak	25	47	72	12	31	16	59	131
Irakasleak	27	79	106				127	233
Ratio-1	14	16	15	24	26	27	26	20
Ratio-2	1,08	1,68	1,47	–	–	–	2,15	1,78

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	2
Bigarren h.:	1

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	184	508	692	129	–	–	129	821
Ikasgelak	9	21	30	5	–	–	5	35
Irakasleak	10	27	37	9	–	–	9	46
Ratio-1	20	24	23	26	–	–	26	23
Ratio-2	1,11	1,29	1,23	1,80	–	–	1,80	1,31

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

10. Barrutia
Tutera

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	17
Bigarren h.:	4

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	922	2.545	3.467	769	2.097	523	3.389	6.856
Ikasgelak	52	137	189	29	70	22	121	310
Irakasleak	56	217	273				277	550
Ratio-1	18	19	18	27	30	24	28	22
Ratio-2	1,08	1,58	1,44	–	–	–	2,29	1,77

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	9
Bigarren h.:	3

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	602	1.207	1.809	426	738	–	1.164	2.973
Ikasgelak	31	50	81	12	19	–	31	112
Irakasleak	32	66	98	–	–	–	48	146
Ratio-1	19	24	22	36	39	–	38	27
Ratio-2	1,03	1,32	1,21	–	–	–	1,55	1,30

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

1. oharra: Tuterako ikastola sartu da
2 .oharra: IEE BBB-UBIn sartu da eta MCF delakoa LHn
3 .oharra: Haur hezkuntzan badira hiru unitate dirulaguntzarik gabe

11. Barrutia
Bera

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	5
Bigarren h.:	2

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	91	228	319	140	243	30	413	732
Ikasgelak	6	16	22	7	14	2	23	45
Irakasleak	7	28	35				56	91
Ratio-1	15	14	15	20	17	15	18	16
Ratio-2	1,17	1,75	1,59	–	–	–	2,43	2,02

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	3
Bigarren h.:	0

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	95	241	336	–	–	–	–	336
Ikasgelak	5	13	18	–	–	–	–	18
Irakasleak	5	22	27	–	–	–	–	27
Ratio-1	19	19	19	–	–	–	–	19
Ratio-2	1,00	1,69	1,50	–	–	–	–	1,50

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

1. oharra: Haur hezkuntzan bada dirulaguntzarik gabeko unitate bat.
2. oharra: IEE BBB-UBIn sartu da eta MCF delakoa LHn

Iruñeko Barrutia

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	37
Bigarren h.:	25

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	3.341	6.907	10.248	2.705	6.419	5.535	14.659	24.907
Ikasgelak	182	355	537	111	227	187	525	1.062
Irakasleak	195	616	811				1.341	2.152
Ratio-1	18	19	19	24	28	30	28	23
Ratio-2	1,07	1,74	1,51	–	–	–	2,55	2,03

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	37
Bigarren h.:	33

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	4.196	10.026	14.222	4.009	5.720	4.241	13.970	28.192
Ikasgelak	168	382	550	131	175	136	442	992
Irakasleak	176	581	757				886	1.643
Ratio-1	25	26	26	31	33	31	32	28
Ratio-2	1,05	1,52	1,38	–	–	–	2,00	1,66

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

1. oharra: IEE BBB-UBIn sartu da eta MCF delakoa LHn
2. oharra: Bada itundu gabeko unitate bat lehen hezkuntzan eta 14 LHn.

Gainerakoen Barrutia

Ikastetxe Publikoak	
Lehen h.:	26
Bigarren h.:	9

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	534	1.142	1.676	330	–	–	330	2.006
Ikasgelak	42	83	125	17	–	–	17	142
Irakasleak	42	129	171	30	–	–	30	201
Ratio-1	13	14	13	19	–	–	19	14
Ratio-2	1,00	1,55	1,37	1,76	–	–	1,76	1,42

Ikastetxe Pribatuak	
Lehen h.:	0
Bigarren h.:	1

	Haur-Lehen H.			Bigarren H.				
	Haur h.	Lehen h./ OHO	Haur eta Lehen guzt.	DBH	BBB-UBI	L.H	Bigarren h. guztira	Guztira
Ikasleak	–	–	–	38	43	–	81	81
Ikasgelak	–	–	–	2	3	–	5	5
Irakasleak	–	–	–			–	11	11
Ratio-1	–	–	–	19	14	–	16	16
Ratio-2	–	–	–	–	–	–	2,20	2,20

Ratio-1 = Ikasleak/ikasgela
Ratio-2 = Irakasleak/ikasgela

HEZKUNTZA ETA KULTURA DEPARTAMENTUAK BEHIN-BEHINEKO TXOSTENARI AURKEZTU DIZKION ALEGAZIOAK.

KONTUEN GANBARAK NAFARROAKO UNIBERTSITATEZ BESTEKO IRAKASKUNTZARI BURUZ PRESTATU DUEN BEHIN-BEHINEKO TXOSTENARI AURKEZTURIKO ALEGAZIOAK.

1. IV.1 atalean, 2. ondorioaren bukaera aldera proposatu dute “aurreko erretiroak sustatzeko aukera eta kostua aztertzea”. Komatxoen artean ageri den testua kentzea proposatzen dugu, 1991 urteaz geroztik aurrera aurretik erretiratzeko aukera badagoelako 60 urtetik aitzina; Hezkuntza eta Kultura Ministerioaren ekinbidea izan zen –arautzeko eskumena zuen bakarra– eta Nafarroako Gobernuak bereganatu egin zuen, baldintzak hobetuz. 140 aurreko erretiro izan dira Nafarroan 1991tik aitzina.

2. IV.1 ataleko 3. ondorioak dioenez: “Ildo horretatik, egoki da gogoratzea ikastetxe publiko eta itunpeko baten arteko alde teorikoak txikiak direla, LODEko IV. kapitulutik, itunpeko ikastetxeak arautzen dituenetik, ateratzen denez”. Komatxoen arteko testua kentzea proposatzen dugu, jabe ezberdina (publiko edo pribatua) izatea funtsezko aldea baita, garrantzi handiko beste alde batzuk erakartzen dituena, hala nola ikastetxearen ideiak edota irakasleen lan egoera.

3. IV.1 ataleko 4. ondorioan aipatzen da ikastetxeetako parte hartze, ebaluazio eta gobernuari buruzko Lege Organikoa, eskola unitateko modulu ekonomikoaren zenbatekoari buruzkoan eta esan dute “Kontuan hartzen bada noiz onartu den (1995eko azaroaren 20an), aipatu lege hori ez da ezarri oraindik. Hala ere, komeniko litzateke aztertzea Foru Komunitateak duen aritzeko esparrua sistema hori aldatu edo osatzeko, helburu jakin batzuk betetzen dituzten ikastetxeei lehentasuna emateko, alegia, zer populazio-sektoreri egiten dioten arreta, kalitate maila edo ikastetxearen berezko baldintzak kontuan hartu ahal izatea”. Lerroaldea kentzea eskatzen dugu, aipatu legearen aurreko legeria ahaztu egiten baitu, hezkuntza-itunei buruzko oinarrizko arauen erregelamendua onartzen duen abenduaren 18ko 2377/1985 Errege Dekretua, batez ere. Aritzeko esparrua ondo baino hobeto ezarri baitute ikastetxeetako parte hartze, ebaluazio eta gobernuari buruzko Lege Organikoko aipatu artikuluak eta hura garatu duten erregelamenduzko arauek.

4. IV.1 ataleko 5. ondorioan hauxe esaten da: “Are gehiago, finantzaketaren zati bat kalitate indize batzuk betetzearen menpe jar daiteke”. Komatxoen arteko testua kentzea eskatzen dugu, proposamenak Nafarroako Gobernuaren eskumenak gainditu egiten dituelako, lege organikoak ukitzen dituenez.

5. IV.1 ataleko 7. ondorioan, Iruñerrian, irakaskuntza pribatuan publikoan baino ikasle gehiago izateko arrazoitzat jotzen da “gizarte-beharrizanei egokitzea, jantokiak izatea”. Komatxoen arteko testua kentzea eskatzen dugu, ikastetxe publikoetan ere eskola-jantokiak badirela ahaztu egiten baitu, ikastaldia zatitua bada eta ikasleek eskola garraioa erabiltzen baldin badute.

6. IV.1 ataleko 7. ondorioan, hurrengoa kentzea eskatzen dugu. “duen irudi ezberdina”. Izan ere, testuan idatzita dagoenetik ateratzen da publikoaren gizarte-irudia okerragoa dela, eta hori ez dago arrazoiturik.

7. Hurrengo gomendioa sartu dute IV.2 atalean: “Irakaskuntzaren doakotasuna noraino heltzen den zehaztea, eta beraz, moduluen kopurua eta banaketa sistema ezartzea”. Irakaskuntzaren doakotasuna noraino heltzen den zehaztea, eta hura finkatzeko irizpideak Hezkuntzarako Eskubidea Arautzeari buruzko uztailaren 3ko 8/1995 Lege Organikoak (LODE) eta garatu dituzten arauek paratu dituzte, (itunpeko irakaskuntzari gagozkiolarik, irakaskuntza publikoarekiko analogia irizpideak, batez ere). Beraz, lerroaldea kentzea eskatzen dugu.

8. “Kostuen azterketa eta itun moduluarekiko alderatzea” izeneko VIII. atala kentzea proposatzen dugu. Arrazoiak:

• Txostenak aitortzen duen bezala, “Inolaz ere ez ditugu erabilitako datuak ikuskatu”.

• Lagina ez da errepresentatiboa, III. atalean aitortzen den bezala. Kontuan har bedi, gainera, aztertutako ikastetxe bat publikoa dela (udalarena).

• Txostenak erabili duen metodoa ikastetxeetako gastutik abiatzen da eta ez publikoarekiko analogiatik, LODEk dioen bezala.

Testuinguru horretan, ematen diren datuek ez dute balio Parlamentuak eta Gobernuak erabakiak hartzeko (Txosteneko I. atalean adierazi bezala). Ordea, errealitatearekin zerikusirik ez duen iritzi publikoa sor dezakete, erabakiak hartzeko orduan oztopagarri gerta daitekeena.

9. IX.1 atalean, ondorio orokorraren barruan, hauxe dio Txostenak: “Gure azterlanean, pedagogiaren ikuspuntutik diogu, ez dugu azterketa edo doktrinarik aurkitu baieztatu ahal izateko lehen hezkuntza eraginkorrago dela eskola-kontzentrazioetan eskola unitarioetan baino, Nafarroan dire-

netako batzuk oso txikiak izan arren”. Lerroalde hori kentzea proposatzen dugu, Txostenaren mugak berrestea besterik ez dakarrelako, III. atalean onartzen den bezala, alegia: “Txosten honetarako mugen iturburuak ditugu:

• Neurtzeko gai diren helburu zehatzik eza. Orobat, irakaskuntzaren alde kualitatiboak eta kalitatearen balorazio orokorra balioesteko erakuslerik eza.

• Irakaskuntzaren kostuei buruzko azterlanik eza.

• Pedagogi gaietako aditurik ezean, ezin izan dugu alderdi tekniko jakin batzuei buruzko iritzirik eman.”

• IV.1. ataleko 6. ondorioak, gainera, nahikoa aipatzen du gaia.

10. IX.2.12. atalak dio “Itunpeko ikastetxeez, gutxieneko salbuespenekin, esan daiteke...”. Lerroaldea kentzea eskatzen dugu, Txostenak ez baitu kontutan hartu 91/92 eta 96/97 ikasturteen bitartean 25 ikastetxe pribatu itxi dela eta beste batzuek partzuergoak egin behar izan dituztela zegozkien baimenak jaso ahal izateko. Puntu horretan, halaber, ez da kontsideratu Nafarroako bilakaera demografikoak plangintza sakona eskatuko duela eta Hezkuntza eta Kultura Departamentuak aurten bertan horretara jartzeko asmoa duela, sare publikoa eta itunpeko pribatua aintzat hartuz.

Iruñean, 1997ko urtarrilaren 24a

Hezkuntza eta Kultura Kontseilaria: Jesús Javier Marcotegui Ros.

HEZKUNTZA ETA KULTURA DEPARTAMENTUAK AURKEZTU DITUEN ALEGAZIOEI KONTUEN GANBARAK EMAN DIEN ERANTZUNA

Aurkeztu den alegazioen multzoa Departamentuaren iritzia izan daitekeela uste izateagatik, horiek mantentzea erabaki dugu irizpide orokortzat, Nafarroako Parlamentuari informazio gehiago ematen dietelakoan.

Hori horrela, onartu eta txostenaren testuan sartu diren alegazioak kendu egin ditugu, baita txostenaren esanahia ulertzeko modu ezberdinen ondoriozkoak ere, txostenari dagokion ñabardura jarri ondoren ezabatu egin baitira.

1go. 1 zk.ko alegazioari.

Bigarren ondorioak dio birmoldaketa egin behar dela hezkuntza-alorrean, jaoitza-tasa jaistearen ondorioz, gutxi gorabehera 20.000 ikasle gutxiago iznago delako hurrengo hamabi urteetan. Testuinguru horretan aipatzen dira, adibide gisa, etorkizuneko birmoldaketa hori egiteko aukerak. Horietako bat erabilita izateak ez du ukatzen etorkizunean erabiltzea egokia izango ez denik.

2gn. 2 zk.ko alegazioari.

LODEk, IV. tituluan batez ere, arautzen ditu itunpeko ikastetxeen eskubide eta betebeharrak. Arau horiek, irakaskuntzaren kudeaketa, jarduketa eta edukiak hartzen dituztenez, itunpeko ikastetxeak ia publiko bihurtzen dituzte, teorian behintzat. Beraz, ikastetxearen ideiek duten garrantzia aintzat hartuta ere, geureari eusten diogu.

3gn. 3, 4 eta 7, alegazioei.

Itunpeko irakaskuntzaren finantzaketaz ari dira.

ikastetxeetako parte hartze, ebaluazio eta gobernuari buruzko Lege Organikoak dioena dioela, uste dugu arauetan badirela, zehazten zailak direnez, guztiz finkatu gabeko aldeak. Horien artean aipatuko ditugu:

a) Arauek aipatzen dute irakaskuntza-kooperatibei arreta berezia egingo zaiela, baina ez du zehazten zertan den.

b) Beren beregi aipatzen da autonomi elkarteetako moduluek ezin izango dutela Estatuko aurrekontu orokorrek aipatua baino txikiago izan. Hortik ateratzen da, eta Nafarroan hala gertatzen, handiagoak izan daitezkeela. Beraz, uste dugu alde horretatik badagoela halako esparru bat aritzeko.

c) Gure ustez, aurreko eskarmentuaren arabera, ez dago argi ikastetxeetan ematen diren zenbait gastu ohikotzat jo ala ez, orain arte behintzat.

d) Irakasleak/ikasgela ratioarekin eta laguntzeko irakasleekin zerikusia duen orok zuzen eragiten dio ikastetxearen finantzaketari.

Hori horrela, Foru Administrazioak ikastetxeen finantzaketa esparruan aritzeko dituen aukerak aztertzeko komenientziari eusten diogu.

4gn. 5 zk.ko alegazioari.

Alegazioak berak dio ikasleek eskola garraioa erabiltzen duten ikastetxeetan (kontzentrazioetan) baino ez dagoela jantokirik. Beraz, garraio zerbitzurik ez dutenek ez dute jantokirik.

5gn. 6 zk.ko alegazioari.

“Ezberdin” esamoldeak berez ez du, eta testuak ez dio ematen, alde kualitatiborik. Kontuen Ganbarak ezin ditu egiten diren interpretazioak juzkatu, hori gauzak dakarrena da.

6gn. 8 zk.ko alegazioari

Irakaskuntza-kostuei buruzko azterlanik ezean, benetako kostuei buruzko azterlana egitea hobetsi dugu, baliozko informazioa ekar dezakeelakoan.

Arauek irakaskuntza publikoarekiko analogia aipatzen badute ere, metodotzat, fondo publikoak behar bezala gobernatzearen amoreagatik, kudeaketa publikoa pribatua baino hobea denean baino ez litzateke erabili behar analogia. Alderantzizkoan ez, ordea, balizko soberakinak diruz lagunduko bailirateke benetako kostua mugatzat jartzen ez bada.

7gn. 9 zk.ko alegazioari.

Txostenaren testuan azpimarratzeko deritzogu eskola unitarioei buruzko iritzi ezberdinak izateari, ondorio batetan jaso izana albo batera utzita. Ondorio orokorrak txostenaren testuan garatu edo iruzkindu dira, hori berez dator.

8gn. 10 zk.ko alegazioari.

Alegazioaren zati bat onartu eta txostenaren testua aldatu egin da.

Ez zaigu egoki iruditzen alegazioan leporatzea ez dela “kontsideratu Nafarroako bilakaera demografikoak plangintza sakona eskatuko duela”, epigrafe hori barruti bati buruzkoa baita, eta plangintza egiteko beharra Kontuen Ganbara honen txosten guztian agertzen da.

Hala ere, eutsi egin diogu alegazioari, ikastetxeei eta Hezkuntza Departamentuaren etorkizuneko planei buruz dioenagatik.

Iruñean, 1997ko urtarrilaren 29a

Lehendakaria. Francisco Javier Tuñón San Martín

NAFARROAKO PARLAMENTUKO
ALDIZKARI OFIZIALA

HARPIDETZA ORRIA

Izen-deiturak ....

Helbidea ....

Telefonoa .... *Hiria* ....

P. K. .... *Probintzia* ....

Ordaintzeko:

Nafarroako Aurrezki Kutxako 2054/0000 41 110007133.9 zenbakiko sartu-ateratzeko kontura igorri edo bertan sartu

HARPIDETZAREN PREZIOA

ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA

Urte bat	5.800	pta.
Aldizkari Ofizialaren aleko prezioa	130	» .
Bilkura Egunkariaren aleko prezioa	165	» .

IDAZLARITZA ETA ADMINISTRAZIOA

NAFARROAKO PARLAMENTUA

«Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala»

Arrieta, 12, 3

31002 IRUÑEA

Inprimatzailea: Gráficas ONA, S. A.—Artika (Nafarroa).

Lege Gordailua: NA–363-1995

Paper Ekologiko birziklatua